

ARREGGEL

Ara 20 fillér

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRÜT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetés fővárosban és vidéken: egy hónap 70 fillér, negyed évre 2 P. fél évre 4 P. egy évre 8 P. Egyes szám ára 20 fill. 30 Groschen, 3 dinár, 1,20 líra, 2 francis frank, 10 leu.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: 27-8-82 ÉS 27-8-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTÓL
REGGELIG: 46-2-96, 46-0-43, 42-9-78.

XII. évfolyam

Budapest, 1933 május 15

20. szám

Laskay Dénes vasárnap meghalt

„Ha egyszer leülünk a zöld asztalhoz, meglesz a kívánatos megoldás!”

— üzeni Gömbös Benesnek és Titulescunak

„Mindent lehet brutalizálni, csak a szel- lemi és gazdasági életet nem.”

Álljon össze néhány önzetlen iparos és törje le az árakat. Ezt kérem az uraktól, mert erre mulhatatlanul szükség van!”

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap Gömbös Gyula miniszterelnök megjelent a GYOSZ közgyűlésén és nagyjelentőségű politikai beszédet mondott Nemeskürty gazdaságpolitikai, hanem külpolitikai szempontból is nagy figyelmet érdemelt ez a kormánynyilatkozat, amely remélhetőleg olyan tárgyalások és megállapodások kiindulópontja lesz a szomszédos államokkal, amelyek új fordulatot adnak a Dunamedencében egymásraturalt államok egymáshoz való viszonyának.

— Az autarchikus politika — kezdte a miniszterelnök — az én nézetem szerint ártalmas a világra. Mégis az önellátás álláspontjára kell helyezkednünk mindaddig, amíg mások erre helyezkednek, mert nem akarunk rabszolgasorsra jutni, magyarul mondván balekok lenni, jóllehet azt sokkalja jobb meggyőződésünk, hogy

mindaddig nem lesz rend és nyugalom Európában, míg nem enyhül a politikai légkör, nem szűnnek meg az egyes országokban a tisztára pártpolitikai szemszögből sugallt önellátási törekvések.

A magyar kormány nem erre az álláspontra helyezkedik. Bennünket magasabb nemzeti szempontok vezetnek, s ezért mondtam tegnap is, hogy mint miniszterelnök, sohasem lehetek pártpolitikus olyan értelemben, hogy csak kizárólag bizonyos pártrendszer érdekeit képviseljem, vagy csak kizárólag bizonyos eszmei szöszölője legyek. — Az én hivatásom, hogy mindenki: minden magyar ember, minden magyar társadalmi osztály és lakozási ár érdekét képviseljem, s az ország iránnyitásával egyetemes nemzeti szempontokat tartak szemelőtt. A modern politikusknak sokat kell törődni a közgazdasági kérdésekkel, mert nem elhet sem a politika, sem a közgazdaság a másik sztratoszférájában. Tény az, hogy a politika beleartotta magát a gazdasági életbe és éppen ezért

nem lehet a politikai és közgazdasági kérdéseket különválasztva megoldani.

A londoni konferencián a magyar kérdés egész komplexumának együttes és őszinte feltárása lesz a feladatunk.

Nem szabad egy tárgyalásra előre azzal a hittel elmennünk, hogy az úgy sem fog eredményre vezetni. Egyszer már világosan kell beszélnünk a kérésben nem vezet célhoz, meg kell mondanunk, hogy

mindaddig, amíg a békerrevizió kérdésében új légkör nem teremődik, nem lehet szó arról, hogy a végleges gazdasági közeledés révén a békés és nyugodt gazdasági munka előfeltételeit biztosítsuk.

— Ördömmel kell megállapítani, hogy a cseh külügyminiszter úr legutóbbi exorzéziójában már szólt arról a kérdésről, a román külügyminiszter úr pedig szintén tett két ízben is célzásokat a tekintetben. Remél m, ha egyszer a zöldasztalhoz leülünk s férfias őszinteséggel feltárjuk azokat a nehézségeket, amelyek a Duna-medence gazdasági együttműködése elé tornyosulnak, meglesz a kívánatos megoldás, ha komolyan akarjuk ezt a megoldást. (Nagy éljenzés és taps.) Mert mindenkinek éreznie kell, hogy

a mostani válaszfalak ideig-óráig talán politikai önzésből vagy hiúságból feunmaradhatnak, az élet valósága azonban e válaszfalak ledöntését sürgeti.

(Taps és helyeslés.)

Az elnök úr megnyitói beszédében említette a helpolitika kihátását is a gazdasági életre. Legegy szabad itt mindenkit, aki a gazdasági életben működik, figyelmeztetnem, hogy ne álljunk

Egyenes úton előre!

Írta: LÁZÁR MIKLÓS

Nincsenek copyright politikai programok. Senki emberfiának nincs jussa ahhoz, hogy szabadalmaztassa azt az irányt, tervet, eszmét, amellyel fel akarja emelni hazáját a süllyedésből. Bánja a kánya, hogy Gömbös Gyula a gazdasági közvélemény tapsorkánjától kísérve kormányképesse teszi azt a programot, amelyet a parlamenti ellenzék megszabbláló része és mi e hasábkokon fél évtizede a pusztába kiáltottunk. A problémák a magasságos firmamentumig nőnek. A közös nyomorúság a szájunkig ér. A szomszéd Ausztria elérkezett ahhoz a tömeglélektani pillanathoz, hogy fegyverrel védi a határait. Nyugaton a helyzet teljesen megváltozott. A történelem órája a tizenkettediket kongatja. Ebben a fojtott, minden igaz hazafinak mellére nehezedő kénköves légkörben nincs olyan magyar politikai párt és nincs olyan politikus, aki Krisztus keresztjének egy szilánkját ne érezné a körme alatt sajogni. Az irgalmatlan felelőség ólomsúlya alatt görnyedve úgy érezzük, méltatlan és gyermekes volna arról vitázni, parlamenti vagy publicisztikai asszókat vinni, hogy az új, tisztult gazdasági irányzat még nem is olyan régen az ellenzék követelése volt és főleg külpolitikai részében nem is egészen harmonikus azzal a felfogással, amelynek Kánya külügyminiszter a szószólója. Mindez vénasszonyos dureáskodás abban a pillanatban, amikor a miniszterelnök a szavak janesibankóját a cselekedetek aranytalléraitra váltja fel és döngő léptekkel elindul a magyar reformpolitika útján. Az a bátor gesztus, amelyvel Gömbös mai beszédében a zöld tárgyalóasztalra mutatott, évtizedes vágya a közvéleménynek belpolitikában és külpolitikában egyaránt. Belpolitikában a leegyszerűbb polgári és emberi jogok proklamálását, az új márciusi tizenkét pont megszövegezését várjuk a zöld asztaltól, külpolitikailag pedig a zöld asztal mellett okos és nyílt tárgyalásoktól várjuk a Duna völgyében uralkodó elviselhetetlen feszültség enyhülését. A brutalitás helyett a zöld asztal politikájára! — ez az egy pont kilencvenötöt ér fel! A kemény- és véresöklü német államférfiaknak, íme, sikerült hat hét alatt elvégezni azt, amire korunk hősenek, Mussolininak, hat évre volt szükségük: egy katlanban sístereg, egy lobogó alatt masíroz a német birodalom, de a horogkeresztes külpolitika elérte azt is, hogy Németország úgy izolálva van, amennyire Bismarck hívatalszvetése és a frontok összeomlása óta nem volt. A megdöbbenést, amely április közepe óta végigborzongott egész Európán, felváltotta az a bizonyosság, hogy a brutalitás csak védtelen emberek tud átgázolni, de sziklának szalad, ha kemény erőbe és elszánt akaratba ütközik. A zöld asztal politikája nemzeti és nemzetközi jelszóvá nő, ha következetesen, szívósan követjük ezt a politikát és kérérlhetetlenül lezáruink minden hurokvágányt, minden különvonalat, minden extratourt, amely csak összeütközésekhez, konfliktusokhoz és elszigetelésekhez vezet. De ha ez igaz, akkor nem lehet a magyar államnak kétféle béke- és revizió politikája, nem beszélhet a magyar kormány feje Budapesten más nyelven, mint a magyar állam delegátusai Genfben. Nem lehet az, hogy két szellem uralkodjék a magyar külpolitikában, két kéz cselekedjék: az egyik fiatal és erős, a másik öreg és reszkető...

Romlott étel-ital, Ha gyomrát elrontja, Fél pohár **Igmándi** Gyorsan helyrehozza.

fel politikai kacsáknak. Teljesen megértém: a gazdasági élet egy rendkívül érzékeny szervezet, de mikor politikámat a nyilatkozóval, főlegesen igyulni olyan jelszavak miatt, amelyeknek semmi realitása nincsen. Nyugodtan menjén minden gazdasági tényező a munka útján előre, mert semmiféle fél- vagy egész tudósok, fél vagy egész fantaszta által gyártott gazdasági és egyéb jelszavak nem fogják a kormány politikáját befolyásolni

(Nagy taps.)

— Minél nehezebb a helyzetünk, annál inkább kell vigyázni az idegek egyensúlyára, nem szabad az élet nehézségeitől megijedni. Ne adjanak hitelt tehát semmiféle „jól értesült” vagy „kevésbé jól értesült” forrásokból származó híreknek, míg a hivatalos tényezők nem nyilatkoznak. Magyarországon kedvence szokás az, hogy zavart próbálnak keltetni bizonyos „kacsák” eregetésével a politikai életben. De ne spekuláljon itt senki sem hossza, sem besszere, a magyar életre spekuláljon mindenki, mert ez az egyetlen helyes magyar spekuláció. (Viharos éljenzés és taps.)

mindent lehet brutalizálni, csak a szellemi életet és a gazdasági életet nem.

(Viharos éljenzés és taps.) A lelki adottságot, a szellemi készséget, a gazdasági élet ezer és ezer vonatkozását senkinek sem sikerült eddig brutalizálni. Annira emberi, annyira egyéni a gazdaság élet és annyira fontos, hogy a vállalkozási kedv és az egyéni kezdeményezés fennmaradjon, hogy

a gazdasági életet erőszakos rendszerbe foglalni — lásd: szovjet, — nem lehet. Szabadságra van szükség, amelyet körülbástyázunk nemzeti érdekeinkkel.

a sorsközösség jegyében, a termelési ágak egymásra utaltságának a gondolatában, s amely szabadság — ezt kívánom — széleszálekos magyar szabadság legyen. (Viharos éljenzés és taps.) De e szabadság élvezőinek szintén száz százalékgig benne kell élniük a nemzetben: az iparnak, amelynek életkérdése, hogy ezt megtegye, még olyan időben is, amikor talán nyűgszörög tőle, mert e nyűgszörögösen keresztül jön majd a nagy sóhaj, a mély lélegzétvétel, a friss levegő, a meg erősödés. (Tetszés.) Az árkerdesben tehát nem akartam brutális lenni, habár nem tagadom, tudok brutális is lenni, ha erre a kényszerítés szorít, de addig sohasem vagyok az, amíg arra nincs szükség. Úgy érzem — és ez héthónapi miniszterelnökségem egyik legértékesebb tanulsága, — hogy

megértő szóval megértést lehet aratni a magyar közvéleményben.

(Általános helyeslés.) Úgy érzem és úgy látom,

mégis jogosult a magyar agrárképviselteknek az a kívánsága, hogy revízió történjék az ipari árakban:

nyíltan és őszintén beszéltek Önök előtt és ezért ezt is meg kell mondanom. Az új az én elgondolásomban az, hogy én az ipari érdekeltiségre bízom az árkerdes szabályozását, mert az az érdekem, hogy az ipar megértette azt, hogy

elsősorban az ipar érdeke a mezőgazdaság prosperitása.

(Úgy van! Úgy van!) Meg vagyok győződve, hogy ilyen módon megértik egymást: a mezőgazdaság és az ipar, megérti egymás a kormány és az érdek-képviselést, s

nem lesz szükség arra hogy olyan intézkedéseket tegyünk, amelyekről előre tudjuk, hogy éppen azért mert brutális jellegűek, sem okosak sem alkalmasak nem lehetnek.

Mert ha a gazdasági életben elfogadjuk azt a tételt, hogy az erőszakos intézkedések nem vezetnek eredményre, úgy el kell, hogy fogadjuk ezt az ármegállapítás kérdésében is. Minden termelő

Magyarországnak nemcsak mezőgazdasági mintaaországnak kell lennie, de olyan iparra is szüksége van, amely arányban áll mezőgazdasági termelésével, a picóké felverőképességével és amelynek tendenciája inkább Kelet, mint Nyugat felé irányul, — ami azonban nem zárja ki azt, hogy Nyugat felé is ne aspiráljunk. A kormány kötelessége az, hogy megértesse mindenkivel, hogy

iparra szükség van ebben az országban, de természetesen csak olyan mértékben, amennyire ezt a magyar gazdasági élet speciális teherbíróképessége megkívánja.

Majdnem azt mondanám, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben bizonyos fokig óvakodni kell attól, hogy merész vállalkozásokba bocsátkozunk. Nem akarom kimondani a szót, de mégis kimondom: az ipari numerus clausus bizonyos fokig helytálló (általános helyeslés), mert különben agyonkonkuráljuk egymást, existenciáinkat teremtik, amelyekre később le kell rombolnunk és ez által óriási szociális és gazdasági bajok okozói leszünk.

A kormány feladata, hogy így mondjam: »rajonozni a dolgokat; meglátni és megérteni, hogy mely iparágba hol, mikor, milyen súlyt kell vetni. Ha eltekintetben a kormány helyes politikát folytat, s ha ezáltal az ipar területén is helyesen rakja le a termelőmunka alapjait meg vagyok róla győződve, hogy

a prosperitás lehetséges

és annak ideje elérkezik. Nagyon kényes kérdéshez érkeztem most: az árkerdes. Tölem, akit annak idején, mint »diktatóriajelöltet» emlegettek (élénk derültség), mikor kormányra jutottam, sokban azt kívánták, hogy brutálisan lépjek fel ebben a tekintetben s mindenféle olyan intézkedést vártak tőlem, amelyek a brutális jegyű viselkedés volna magukon. Már pedig — én azt tapasztaltam, hogy

valamennyien megértették, milyen nehéz a nemzetközi helyzetünk, milyen nehéz volt belpolitikai helyzetünk és milyen nehéz feladatok előtt állunk a jövőt illetően. Ma már azt látom, hogy egy nevezőre jutott a magyar közvélemény s szívrohan szétválasztja a pártpolitikát az egyetemes nemzeti érdekektől. Ebben az atmoszférában

az árkerdesssel is nyugodtabban lehet foglalkozni.

Azt mondták, jöjjön egy árkérdőtör. (Halljuk, halljuk). Valamit értek az iparhoz és az árkalkulációhoz, mert mint honvédelmi miniszter intenzív kapcsolatban álltam az iparral. Ezért azt kérdeztem, hogyha odaálltunk az árkerdes megoldására valakit, aki bemegy egy ipari üzembe, ott előre rakják az óriási könyveket, — de az illető nincs tisztában a gyárak kalkulációjával, a beruházások értékével, a vasúti tarifák kérdésével, a munkabérek szerepével és a közterhek kihatásaival, lehetséges-e az, hogy az illető néhány nap alatt meg tudja majd állapítani, hogy helyes-e az ár, vagy sem! Aki azt mondja, hogy ezt meg tudja csinálni, az hazug tróler. Van egy árelmőbizottságunk is, ennek fenntartásához hozzájárultam, bár az a véleményem, hogy

a legjobb ármegállapító a konkurrenca.

Ha a konkurrenca rábocsáthatná a magyar területre, s ha a nemzetközi kartellek nem vesztélyeztetnék a természetes árkerdeset, nagyon simán elintéződnék az árkerdes. De azért, uraim,

más és más viszonyok között él, sematizálni az életet nem lehet. Aki ezt akarja, az szovjetelveket vall, én pedig kapitalista elveket vallok. A kapitalizmusnak lelkiállomása az, hogy emberi erőkön, egyéni sajátosságokon épül fel. Már pedig minden embernek az a törekvése, hogy emelkedjék, gyarapodjon, erősödjék. Akiben nem ez a törekvés él, az már nem is ember és inkább állati sorban éli az életét. Emelkedni, gyarapodni, erősödni, — érdeke az a nemzetnek, a társadalmi rétegeknek, de magának a kapitalizmusnak is. A lényeg az, hogy át tud-e formálódni a kapitalizmus a mai élet követelményeire: hogy

megérti-e a bankok, hogy olesó hitel kell a termeléshez, hogy megérti-e az ipar a mezőgazdaság nagy kérdéseit és viszont, hogy megérti-e a munkaadó a munkást, hogy ne rabszolgának, hanem társának, testvérnek tekintse, akinek feltevése és megerősítése az ő érdeke is.

mert hiszen ilyképpen polgárt nevel belőle. Így értelmezem én a modern kapitalizmust, amely, mint minden, szintén csak eszköz az öncélú nemzet kezében. (Éljenzés és taps.) Lehet, hogy ismét kinyitoknak azért, amit már mondtam egyszer tudniillik, hogy el tudok képzelni önzetlen kartelleket is.

El tudom ugyanis képzelni, hogy összeáll néhány önzetlen iparos és azt mondja: a nemzet közösség érdekében mi letérjük az árakat! — Ezt kérem én az uraktól! (Éljenzés), mert erre mulhatatlanul szükség

— Szociális terhekről is említés történt. Megoldásukat eddig nem hoztuk arányba a termelési és értékesítési viszonyokkal, főként pedig a közgazdaság teherviselő képességével. Ha gazdag vagyok, szívesen adok, de ha szegény vagyok, nem adhatok annyit, hogy tőnkre ne menjen bele. Eppen ezért az ellentétek nézetek között az egyeztetése és a szertekesült nézetek között a helyes irány megtartására van szükség. Kevésbé ideát és több munkát, ez az én alapelvem.

— A papír is engedékeny, a szónoki emelvény is lehetővé teszi a sok beszédet, a fontos azonban az, hogy mindabból, amit leírunk, vagy elmondunk, mi valósul meg.

Egy nyolc és félmillió kis nemzet nem utánozhat nagyhatalmakat sem politikai, sem gazdasági téren.

Tudom ugyan, hogy többet jelentünk mi magyar lélekszámban, mint nyolc és félmillió a Duna medencéjében, de semmiesre sem arrogálóatunk magunknak nagyhatalmi állítást. A világ gazdasági helyzet megváltozásában elsősorban azok az országok fognak előlárni, akiknek elsősorban érdekük az, hogy a világ gazdasági helyzetben helyreálljon az egyensúly. A mi feladatunk ekkor az lesz, hogy okosan és hasznosan vegyük ki a részünket ebből a törekvésből.

Politikusok nyilatkoznak a miniszterelnök beszédéről

Hosszú éljenzés és taps fogadta a miniszterelnök beszédét, amely mély benyomást gyakorolt s amelyért Chorin Ferenc nézőt mondott köszönetet. A Reggel a beszéd elhangzása után megkezdte a közgyűlésen jelenlévő politikusok véleményét és a következő válaszokat kapta:

Chorin Ferenc:

— A miniszterelnök beszéd külpolitikai részének a közgyűlést messze túlhaladó jelentősége van és valamennyiünk szívéből fakadt az a megállapítás is, hogy a gazdasági és a szellemi életet nem lehet brutalizálni.

Hegedűs Lóránt:

— Igen jó beszéd volt, amelynek nagy külpolitikai visszhangja is lesz. Legfontosabb része a beszédnek az, amit a miniszterelnök Csehszlovákiáról és Romániáról mondott.

Fenyő Miksa:

— Nagyjelentőségűnek tartom a miniszterelnök beszédét mind gazdaságpolitikai részében, mind különösen abban, amely a gazdaságpolitikának a külpolitikával való összefüggéséről szólott, leszögezve azt a döntőfontosságú álláspontot, hogy

a mi gazdaságpolitikai kérdéseink szorosban kapcsolódnak a revízió kérdéséhez és emiatt igazán és gyökeresen meg sem oldhatók.

Különbő figyelmet érdemelnek a Benes csehszlovák külügyminiszterrel kapcsolatos kijelentések.

Fellner Pál:

— A miniszterelnök beszédében megkapó volt az, ahogyan az ipar szerepét beállította a nemzeti öncélúságba.

Szavai élénk visszhangra találtak, mert elismerték az ipar becsületes törekvéseinek jogosultságát,

de óvatok attól, hogy a nemzetben belüli külön célokra törekedjék. Minden becsületes magyar iparos át van halva attól a tudattól, hogy saját célját a nemzet céljainak alá kell rendelnie és ezért talált lelkes visszhangra a miniszterelnök ezirányú felszólítása.

MALERT

MAGYAR LÉGI FORGALMI RT.

IV., Váci uca 1. Tel.: 808-88

Nyári menetrend:

7.15	13.40		BUDAPEST	érk.	13.20	18.65
8.30	15.00	érk.	WIEN	érk.	12.05	17.30

Naponként, vasárnap kivételével.

Az autóbussz Váci uca 1. szám alól 40 perccel a repülőgépi indulása előtt indul.

Kombinált repülő-autóbussz- és hajójegyek a Budapest—Wien vonalon 52.— pengő árban oda-vissza.

LEVELEIT ÉS CSOMAGJAIT KÜLDJE LÉGIPOSTÁN

Menetrendet vagy díjszabást kívánatra bérmentve küldünk.

HYPEROL HYPEROL
BACILLUSOK PUSZTÍTÓJA
HYPEROL HYPEROL
A SZARVATYOK ÉS
A SZARVATYOK ÉS
HYPEROL HYPEROL
EGYÉB FÉLÉK MEGÓVÓJA
HYPEROL HYPEROL

Közös sírba temették vasárnap az öngyilkos Heidelberg-házaspárt

(A Reggel tudósítójától.) A májusi virulásba borult budai hegyvilág ölében, a lombos és márdárdalos farkasréti temetőben megpendült vasárnap a kapa, meg az áso, görögve hullott le az anyaföld komor függőnye egy tragédia áldozatai mögött:

Heidelberg Vilmost és feleségét temették el,

akik nem akartak élni egy percig sem egymás nélkül. A smaragd zöld temetőben 4-500 ember szorongott, feketeruhás sokaság a ravatalos ház

A család a gyászmenetben

körül. Megható volt a barátok és tisztelők néma felvonulása: most nem a hatalom, nem a gazdaság előtt hódoltak az emberek, hanem

összintén gyászolták az emberi szerenéselenséget.

Koszorúk, virágok borították a kettős ravatalt, melynek lobogó száz gyertyája között, könyörgő tűzkoszorúban, elváltatlanul feküdt egy emberpár, aki szerette egymást az életben és együtt maradt a halálban. A családtagok közül, mint a fájdalom kövé vált szobra emelkedik ki a hatalmastermetű

Heidelberg György, akit a fogházból két detektív vezetett el szüleinek végső tisztességére.

Viaszárca arccal áll a két vasszürke érekeporsó mellett, a szeme üvegesen mered a gyertyák lángjába, barátok jönnek és rokonok, a részvét szavai peregnék és ő nem hall semmit. Néha bólint, gépiesen, de látszik, hogy

semmit sem hall és semmit sem ért.

A két detektív sötétkék ruhában, a kijárat közelében áll, szerényen, félrehúzódva. A hatóság emberei, akiknek az a szomorú kötelességük, hogy óber szemmel figyeljék a fiút, aki szüleit egyszerre siratja, nem akarnak feltűnni... Elvegynének a tömegben, mintha ők is a gyászoló községhez tartoznának. A sokaságban

feltűnően sok a művész és az író.

Ott láttuk Herzeg Ferencet, Bajor Gizit, Mackay Margitot, az urával, Márton Miksával, a Góthypárt, Hegedűs Gyulánét, Hellai Jenőt és a feleségét, Buttykay Akost és Emmy leányát, Hermann Lipótot a feleségével, Feiks Alfrédot, ott van Mansfeld Ottó professzor és a két védőügyvéd, Vajda Odón és Héczey Lajos ny. törvényszéki elnök. A tözsde, a gazdasági és bankvilág előkelősei közül ott van Pégh Károly, Frey Kálmán, Wolfner György, Beck Marcell báró, Stein Emil, Wertheimer Adolf, Bán József, Freyberger Béla, Domony Mária, Schwarcz Jakab, Dobay Aurél, Damos Géza, Kramer Ernő. Fialat pap végzi a szertartást, Klemente Endre krisztinavárosi kaplán, az Operaház karénekesei komoran zengik a szívetrázó búcsúztatót: *Requiem... requiem eternam dona eis domine...* És most mindenki arra gondol, azért fohászkodik, hogy a latin könyörgés valóra váljék; adjon az Isten nyugodalmat nekik, akik úgy keresték ezt a nyugodalmat... A bejárat előtt megáll a két fekete barát.

Nem egymás után hanem egymás mellett...

A koscsik is egymás mellé állnak, ahogyan odabent egymás mellett fekszik a két egyforma érekeporsó. Félzeng az ének, tömjénfüst vegyül a virágillathoz, hozzák a koszorúkat: virulók, színpompások, májusi koszorúk. Sárga, rózsaszínű

és piros tulipánok, sok-sok tulipán, fehér és lila orgona... egy koszorú — óriási nagy — csupa öngyilkos! Kihozták a két érekeporsót és az egyszerű fejüket, megindul a menet föl a hegyre. A hegyi temető távoli szélén választották a kettős sírhelyet, a kripták között. A rendőri kordon, amely nagy körben távol tartja a tömeget, félkésztyűsen tiszteleg.

A halottaknak kijár ez a tiszteletadás.

A kettős sírnál még egyszer felzendül a gyászenek, ez még komorabb, még tragikusabb itt, a

Heidelberg György szülei temetésén, mögötte a detektív, aki a Markó uccai fogházból elkísérte

napszentáiban, a májusi virulásban. A pap újra beszenteli a koporsót és esengő fiatal hangon

A horogkeresztes miniszterek megrövidítették bécsi látogatásukat és Franck dr. kijelentette, hogy a német kormány megtorolja a rajtuk esett sérelmet

Bécs világraszóló tüntetéssel ünnepelte vasárnap Dollfuss kancellár politikáját

Bécs, május 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az osztrák Heimatschutz: 40.000 kitűnően fegyverezett és felfegyverzett katona — akikből tíz százalékot a genfi leszerelési konferenciára való tekintettel nem illik észrevenni — vonult fel vasárnap Schönbrunnba, hogy ott a törökök felett aratott aszerni győzelem két és félszázados fordulóján *hítt legyen Ausztria önállósága mellett és végeredményben — Hitler Németországa ellen.* Ez a mai nap legnagyobb jelentősége és ha az osztrák kormánynak ennek tüntető dokumentálása volt a szándéka, úgy az egész világ láthatja, hogy

Ausztria szembefordult a hitleri Németország beavatkozó törekvéseivel.

A Hitler által kiküldött két német miniszter számára valóságos aszerni vereség volt az aszerni repülőtérré való megérkezés, hiszen eddig még alig fordult elő, hogy egy idegen ország minisztereit a rendőrség alelnöke úgy üdvözölje, mint ahogy Franck dr.-t és társaságát fogadták és *meglehetősen kellemetlen volt az autótól is,* amelyet a horogkeresztes vendégek Bécs munkálata kerületén át megtekették a városházáig. A horogkeresztes miniszterlátogatást nem másnak szánták Berlinben, mint hogy elrontsák vele a bécsi nagy Heimatschutz ünnepet. De ez

az ünnepontás tökéletes csődöt mondott és

PROPAGANDA-ARUSÍTÁS!

450 361

tavaszi model-köpeny

m. crêpe de Chine béléssel

már 39 pengőért is

BREITFELD SZÜCS

IV., Váci ucca 14

imádkozza a Miatyánkot. Elmond még egy könyörgést... azután György Jenő építész lép a nyitott sírhoz és *baráti köre nevében* mond istenhózzádot a Heidelberg-házaspárnak.

— Vigyázz odaát is a mi szeretett Vilikénkre, Te drága voltalmazója és védőszentje, — mondja — légy neki mindene az Ur színe előtt is, mint idelent voltál. Az egész világot fenyegető északadás zúdult le rátk és sújtott le benneteket... Tragédiátok okairól nem beszéllek. Isten kertjében vagyunk és

o birodalom küszöbén megtorpan az emberi itélkezés szava...

Heidelberg György mereven áll a sír mellett. Most már vörös az arca az izgalomtól, ritka haja lobog a szélben. *Körülnéz, idegenül és távolán...* Most boesátják le az apja koporsóját a közös sírba... Azután a másikat, az *edesanyját*... És akkor *kítör belőle a zokogás. Megrázza vállas, izmos testét, egy percig azt hiszi mindenki, hogy*

összeomlik az óriás termetű fiatalember.

Növère és sógora fogják kétoldalt, hogy *el ne essen.* Már hullanak a göröngyök tompa dübörgéssel, a függöny legördült a tragédia áldozatai mögött... A barátok és tisztelők körülveszik a családtagokat, mindenkinek van egy szíves szava, különösen Heidelberg Györgyöz, aki a temetőből

egyenesen a fogházba tér vissza.

Sorra robnognak el az antók, a rokonok egy sötét magánutóhoz kiserik Heidelberg Györgyöt. A nyakába borulnak, megcsókolják, ő beszálldójjával az egyik oldalán és másik oldalán kinyitja az ajtót a két detektív. Ok is beszállnak. Az autó elroboz.

a két német miniszter megrövidítve itt tartózkodását, vasárnap délben Grácba repült,

hogy ottani híveik ünneplésében keressenek kárpótlást a bécsi kudarcért. A német miniszterek aszerni veresége után a Heimatschutz Schönbrunnban rendezett ünnepe valóságos *schönbrunni győzelemmé vált és az osztrák kormány helyzetét rendkívül megerősítette.* Politikailag jelentős volt a vasárnap azért is, mert nemesak hogy a kormány mögött álló Heimatschutz óriási erőtartálékairól tett szemmel látható bizonyosságot, hanem, mert kétségkívül kimutatta a kormány teljes egységét. *Ritelen* stájer tartományi főnök, akit szívesen könyvelték úgy el, mint a náci támogatóját a kormányban, szintén ott volt Schönbrunnban, hogy személyes jelenlétével dokumentálja azt az egységet, amely a Heimatschutz és a kormány között fennáll. Huszonöt különvont indult el ma éjszaka Ausztria minden részéből a menetrend szerinti vonatokon kívül, hogy a 40.000 Heimatschutzlert Bécsbe hozzák, Innsbruckban, ahol

a Heimatschutz már segérendőrségnek van megszervezve,

rohamsisakban, segérendőrök mögött sorakozva jöttek fel Bécsbe a firolak. *As egész felvonulás a legjobb bemutató keltette.* A Heimatschutz legnagyobb részét volt katonák áll, akiket *Fey* közrendészeti miniszter, Mária Terézia lovag, az osztrák-magyar hadsereg régi tradícióira emlékeztető

fejelemmel szervezett meg. Az ünnepség vasárnap korán reggel kezdődött. Starhemberg herceg, Fey miniszter kíséretében koszorút helyezett a Siegenberg emlékre, azután 250 év előtti őse, gróf Rüdiger Starhemberg szobrára. Délelőtt 10 óráig tartott, amíg a 40.000 Heimatschützer a schönbrenni eszárnyi kastély mögötti óriási parkban egész fel a Gloriettag zöldhajtókás uniformisban a nézők tízezreinek sorfala között felvonult és elhelyezkedett. Flatalság, erő, élniakarás látszott az egész tömegen: ez egy új Ausztria feltámadása volt.

Az első üdvözlő beszédet Fey miniszter tartotta. Üdvözlölte a kormány megjelent tagjait, Dollfuss kancellárt, Rundeler közoktatásügyi minisztert, Schuschnigg igazságügyi minisztert és amikor megemlítette Starhemberg herceg nevét, öt teljes percreig torzszakadtból éljenzt a tömeg. Ezután a herceg beszélt: — Valóztalan hűséggel a kancellárhoz, a kormányhoz és Ausztriához áll a Heimatschutz! — mondotta. — Ahogy Ausztriának volt ereje 250 évvel ezelőtt felszabadítani magát a török járom alól, úgy most is lesz ereje minden idegen befolyással szembenállni és függetlenségét mindenféle veszedelemmel szemben megvédeni.

A nap politikai eseménye Dollfuss kancellár beszéde volt. Percekig tartó haspall és éljenzéssel fogadták, kormányfőt hasonló lelkesedéssel várják ünnepel a tömeg. Dollfuss a kormány nevében üdvözlölte a Heimatschutzot és köszönetet mondott ezért a napért, amelynek jelentősége minden várakozást felülmúl.

A feladat, — folytatta — 250 év előtt az akkori kis Bécsnek a felmentése volt a török veszedelem alól. Akkor ennek a győzelemnek egy Starhemberg volt a vezére és hőse. Az, hogy 40.000 Heimatschützer hallgatólt egy késői utódjának szavára és megjelent az ő hívására, mutatja, hogy a mai nap nemcsak egy történelmi múlt ünnepelése, hanem a jövő ígérete is. En magam 37 hónapon át állottam a lövészárokban, először mint szakasz-, majd mint századparancsnok és látom, hogy ugyanaz a háborús generáció, amely mögött a há-

ború minden szenvedése áll, fogja másodszer is feladni magát a hazáért. En nem vagyok a patetikus szövegek híve, hanem a kötelességeljesítést. En nem harcolok emberek ellen. Idegen szellem és idegen elemek fészkeltek be magukat Ausztriába, ezek ellen harcolok a végső győzelemig!

A parlamentért nem kár, egy hónap alatt többet végeztet a kormány, mint a parlament két év alatt. Minden osztrák munkás, paraszt, polgár egyformán számít-hat a kormányra. Ugy, ahogy 250 év előtt az egyszerű kereszt legyében

(itt a kancellár a vöghre szerte cézolt) győzött Bécs az ázsiai veszedelem ellen a keresztény civilizáció védelmében, ugyanennek az egyszerű keresztnek a jegyében fog győzni most is Ausztria!

A kancellár utolsó szavai elvesztek abban az üdvözlőbeszédében, amellyel a 40.000 Heimatschützer az egysz beszédet végighallgatta. Az összes zenekarok rázendítettek a Gott erhalte-ra, Schönbrunn feletti repülőosztályok jelentek meg, amelyek alacsonyban repülve, különböző repülőgyakorlatokat mutattak be és tisztelgtek a tömeg és a kormány előtt. 11 óra után indult meg a tömeg, hogy Bécs necáin végigvonulva, bemutassa a Heimatschutz erejét.

Ilyen hatalmas tüntetést rég nem látott Bécs!

A 40.000 Heimatschützeren kívül több, mint 100.000 néző tolongott Schönbrunnban és környékén, a felvonulás pedig 3 óra hosszáig tartott 18 kilométer hosszú útvonalon. Franck miniszter elutasása előtt a német követésen az újságíróknak keményen elítélő hangon nyilatkozott arról, ahogyan őt az osztrák kormány fogadta. Kijelentette, hogy nem állt szándékában utjának hivatalos színezetet adni s mint német miniszter és a birodalmi kormány jogi tanácsadója, kétszeresen sértve érzi magát amiatt, hogy a szövetségi kormány képviselője tudára adta, miszerint látogatása nem kívánatos.

A kínos igazán hivatalos folytatása lesz, a birodalmi kormány nem fogja hallgatással viszonzni ezt a provokációt.

Fabinyi Tihamér

kereskedelmi miniszter beszélt. — A négy közvetítőállomás felállításával a kormány annak a tervének a megvalósításához fogott hozzá, hogy Magyarország területén egyetlenöve legyen a rádióvetél lehetőségét — mondotta. — Ezt a célt fogja szolgálni a lakóhelyi nagydó ószi üzembehelyezése és ha szükséges lesz, még hat közvetítőállomást állítunk fel.

Ezek olyan hálózatot teremtenek a szókratizot rádió számára, amelyre az egész világ előtt büszkék lehetünk. Önérzettel hirdethetem, hogy azok a berendezések, amelyek a pécsi beszédekert ma országáért elvisszik, kilencven százalékig magyar munkások és mérnökök munkájának eredményét.

Wünschner Frigyes, a Magyar Távirati Iroda ügyvezető-igazgatója a Magyar Rádiótársaság nevében mondott köszönetet a miniszter elismerő szavaiért.

„S. O. S.!”

— kiáltják a kormány felé a kávéesok és vendéglősök

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délben egy 40 éves, nagymúltú pesti kávéház tulajdonosa jött be a Reggel szerkesztőségébe. Nem sokat beszélt, fehér papírlap remeg a kezében. Szókat sorakoznak a papíron egymás alá, úgy, ahogy itt kövcelkeznek:

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include Üzletbér, Tizenkilencféle adó, Forgalmi és fényüzési adó, Vagyalmi adó, Italmérségi illeték, Villany és gáz, Fűtés, Társadalombiztosító, and Összesen.

— Ennyi volt a kávéházam kiadásainak egy része az elmúlt évben, — mondja szomorúan — de ebbe nincs beleszámítva természetesen a kávéházamban felhasználott anyagok beszerzési ára, a személyzet kostaja és azok a kamatok, amelyeket fizetnem kell a kölcsönvett forgatóké után. Mert saját forgatókéja ma már csak nagyon kevés kávéháznak és vendéglőnek van. A bevétel ezzel szemben! Szűgyenlöm megmondani: évi 70.000 pengő. Olyan összeg, amely nem fedzi a kiadásokat s hogy nekem és a családomnak is jusson belőle, arról szó sem lehet. A kávéházban eszünk és adósságból élünk...

Ezt mondja az ismert pesti kávéháztulajdonos és e sőtöt képen ott borong a pesti kávéházak és vendéglők egész tragédiája. A kávéesok és vendéglősök most az adóhítrálékokra, a társadalombiztosítói és egyéb köztartozásokra egyéves moratóriumot akarnak kérni a kormánytól.

a magus üzletbérlet leszállítására külön lakásbörög felállítását kívánják s a gáz és a villany árának mérséklését szeretnék megkapni a fővárostól. A mozgalom élere Gundel Károly állott, aki a napokban nagyböl küldöttségét vezet a miniszterelnökhöz, a kereskedelmi- és pénzügyminiszterhez, akik előtt leplezetlenül fogják feltárni szivar helyzetüket és gyors segítséget kérnek a pesti kávéesok és vendéglősök.

A fogadásokban elhanyagolt Kleinjun nyerte az osztrák Ugető Derby-t

Bécs, május 14. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délután a Krican versenypálya ünnepi eseménye, a 24.000 schillinges

osztrák Ugető Derby volt. 16 ezer néző lepte el a pályát, sajnos, a nagy sporteseményt az óriási felhőszakadás emosta. A mérlyen ázótt, szinte sátrengerbe uszó pálya az előző várható eredményt is alaposan megkorrigálta. Az 1933-as Derby autsideier győzelmét hozott. Az értékes díjat Kleinjun nyerte, Lyon hajításánál s csak utána következtek a fogadott lovak és pedig másöltik he ven Johannes (Raymer), a harmadik helyen Primavera (Wiltshire). Indultak még: Nervus verum, Armaphon, Polissom, Orsova, César. A derbynyerő 128-as időben győzött. Előrelőhatólag a Derby helyezettjei résztvesznek az új pályán lefutásra kerülő Magyar Ugető Derbyben.

Kereskedelmi numerus clausus követeltek a Fűszerkereskedők vasárnapi nagygyűlésén

(A Reggel tudósítójától.) Viharos országos nagygyűlést tartott vasárnap a Fűszerkereskedők Egyesülete. A felszólalók olyan viharosan követelték a teljes vasárnapi munkaszünetet, hogy az elnök a

tumultuózus és hangos jelenetek

miatt kénytelen volt a gyűlést felfüggeszteni. Hoffmann Mihály elnöki megnyitóbeszéde és Pethő Kálmán kereskedelmi minisztériumi osztálytanácsos üdvözlő szavai után Tóth Gábor, az egyesület társelnöke, mondott beszédet: — A kiskereskedő ma holtrafáradt, nincs meg a vasárnapi pihenője sem. Az államnak nemcsak az egészséges kereskedelem, hanem az egészséges kereskedő is fontos legyen! — Stuczky Sándor a Baross Szövetség nevében járult hozzá a követeléshez. Faragó István (Debrecen) kijelentette, hogy náluk 440 tag közül 370 szavazta meg az általános vasárnapi munkaszünetet. A miskolciak nevében Klein Vilmos a javaslat ellen akart állást foglalni, de olyan lármára fogadta szavait, hogy beszédét nem tudta befejezni. Piros Sándor és Vértés József felszólalása után az elnök bezárta a vitát, noha még voltak, akik felszólalásra jelentkeztek. Ebből azután

ismét óriási vihar keletkezett, amely percekig tombolt és a szónokokat már-már erőszakkal akarták eltávolítani a teremből.

Tízperces szünet után Gyöngyösi József elnök a fűszerkereskedelmek képesítéshez kötésének szükségességéről beszélt. Marschalek Imre, a Baross Szövetség alelnöke azt kívánja, hogy szerezzék meg az ország 40.000 fűszerkereskedőjének aláírását. Szélls Ferenc azt követelte, hogy a iparigazolványok kiadását két évre szüneteltessek. Válmány Aladár után Takács János

az általános kereskedelmi numerus clausus bevezetését sürgette.

Fendrich Jenő és Wertheimer Hugó után Belopotoczky Kálmán az új tejrrendeletéről szözlött.

Advertisement for BALATONFÖLDVÁR-FÜRDŐ. Text: ÚJ VEZETÉSI! MEGNYILT! Szállodái hideg-meleg folyóvízzel felszerelve. Magyar, francia konyha. Szőlő árak. Előszobában zenítő 8-10 P. Főszobában zenítő 10-12 P. Bérlet: Csizrák Antal és Kios Gyula. Felvilágosítások: Budapest, V., Anik h. 2. Telefon 27-6-64

Strauss Vilmos kifejtette, hogy Budapest havonta ötezer liter tejszint fogyasztt és az új rendelté áremelésé egy két és félmillió pengő pluszt jelent. Wirth Zsigmond és Reichardt Ferenc felszólalása után a nagygyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelynek értelmében memorandumot intéznek a földművelésügyi miniszterhez és a tejforgalom szabadságának visszalállítását kérik.

Lady Snowden vasárnap autón Budapestre érkezett

(A Reggel tudósítójától.) Lady Snowden, a volt angol kincstári kancellár felesége, Mrs. Boyton és De Lara zeneszerző kíséretében, akinek darabját a napokban az Operában előadják, vasárnap Budapestre érkezett. Az angol vendégeknek hajón kellett volna megérkezniök, de a terv megváltozott: a délutáni órákban autón érkeztek Budapestre. Amikor azonban a bécsi hajó megérkezett,

ők is megjelentek a hajóhídon és vártalan megjelenésükkel meglepték az üdvözlősükre megjelent hölgyeket és urakat.

Lady Snowden elmondja, hogy utitársa Mr. Isidor de Lara, akinek operáját itt fogja meghallgatni Budapestben, nem érezte jól magát s ezért csak délben indultak el autón. — Magyarországáról még nem mondhatok semmit — folytatja — csak majd ha többet láttam belőle. Most csak azt tudom, hogy amit látok gyönyörű... Utközben a hidegért kárpótlót a vidék szépsége. Mindenütt szorgos emberi munka nyomait láttam...

Hat új rádióközvetítő-állomást állítanak fel

Pécs, május 14. (A Reggel tudósítójától.) Vasárnap ünnepélyes keretek közt avatták fel a pécsi rádióközvetítő állomást. Az ünnepségen az első beszédet Szalay Gábor báró, a posta vezérigazgatója mondta, aki cáfolta azokat a híreket, hogy a közvetítőállomások felállítására zavarni fogja a többi állomásoknak rádión való vételét. Utána

Advertisement for SZABAD ORVOSVÁLASZTÁSI BETEGSÉG ELLEN BIZTOSÍTSON. Text: ALTALANOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVENYIRTARSASAGNAL Budapest, V., Hold ucca 21

Laskay Dénes vasárnap este 24 órás agónia után meghalt a Szent László-kórházban

(A Reggel tudósítójától.) Laskay Dénes ügye, az utolsó évek egyik legnagyobb szabású és legizgalmasabb bünpere, mielőtt még voltaképpen megkezdődhetett volna, elért tragikus befejezéséhez:

Laskay Dénes vasárnap este háromnegyed hét órakor a Szent László járványkórház 16-os számú pavillonjában néhány napos halálta után meghalt.

Laskay már néhány nappal fogháza szállítása után jelentkezett a *Markó ucai fogház orvosánál dr. Ötvös Józsefnél és torokfájásról panaszoktól.*

Harminekilenc fokok láza volt és a torka erősen feldagadt,

a fogház orvosa azonban abban bízott, hogy a betegség kórházi ápolás nélkül is sikerül meggyógyítani. Laskay attól félt, hogy rabkórházba fogják szállítani és ismétellen könyörgött Ötvös dr.-nak, hogy inkább kezeljék a cellájában, de ne vigyék kórházba.

Hétfőn délelőtt a beteg hőmérséklete hirtelen magasra szökött és Laskay védőjének, Szentpály Istvánnak üzent, hogy kéri, látogassa meg a fogházban. Amikor a foglyot leveztették a fogház fogadószobájába, az ügyvéd megdöbbenne látta, hogy

Laskay arcát sötétvörös folt borítja és a beteg az orbánc felreismerhetetlen jelei mutatkoznak.

Nyomban hívták a fogházorvost, aki ekkor maga is konstatació az orbáncot és intézkedett, hogy Laskay Dénest szállítsák a Szent László-kórházba. A kórház 16-os számú pavillonjában külön szobát jelöltek ki Laskay számára és a szobába egy műsodik ágylat is állítottak; ebben aludt a beteg egészen ideje alatt az a fogházorvos, akit Laskay személyes őrszere rendelték ki az ügyosztógról. Az első huszonegy órában Laskay állapota nem látszott válságosnak,

keddről szerdára virradó éjjel azonban a betegség hirtelen rosszindulatává vált

és ezért Szentpály telefonon felhívta Laskay feleségét, aki St. Gallenben tartózkodott az otthonában és kérte, hogy sürgősen utazék Budapestre. Az

asszony csütörtökön éjszaka már Pesten volt és reggel a fogház kiülön engedélyével már megjelent férje betegyánál. Közben Laskay csütörtökön délelőtt a kórház felkérését kérte magához, meggyűnt és megdöszött és kérésére a felkérés feladta neki az utolsó kenetet is.

Laskaynét ettől kezdve reggeltől estig férje betegyája mellett tartózkodott és többnyire német nyelven beszélgettek egymással. Az ügyészségnek az volt az egyetlen kikötése, hogy az »ügyről« nem szabad beszélni. A betegszobában tartózkodó fogházorvos kötelessége volt, hogy az ügyesség kikötésének pontosan érvényt szerezzen.

Szombatról vasárnapra virradó éjjel a beteg állapota hirtelen válságosra fordult. Laskay egész arcát és koponyáját ekkor már vastag, sötétvörös bőrreteg borította.

A beteg a felesége kezét szorongatta: — *Mellettem vagy, Gretl? Ugye, itt maradsz?* — ismételtette

Hajnaltól Laskay agonizálni kezdett és csak vasárnap délelőtt ért temét eszméletre. Az orvosok ekkor már tudták, hogy

a beteg menthetetlen

és azt közölték védőjével is. Amikor Laskay magához tért, felesége ágyához lépett és azt mondta neki, hogy az ügyesség elrendelte szabadlábrahelyezését. A beteg, aki az arcán lévő jégfömlőtől nem látta a szobában tartózkodó fogházorvot, egészen felvillanyozta a jó hír, amelyet csak akkor hitt el, amikor védője is megerősítette előtte.

Ezekben a percekben már nem volt semmi remény Laskay életbenmaradásához. A kórház orvosai negyedórától negyedórára újabb injekciókkal kísérleteztek, hogy a halál óráját késleltessék.

Laskaynének azonban már vasárnap délelőnt megmondták, hogy férje utolsó óráit éli.

Laskay maga is tudta, hogy már csak rövid ideje van hátra és arra kérte feleségét, hogy egy percre se távozzon betegyája mellől és ne engedje el a kezét. Ezenkívül csak egyetlen kívánsága volt: 16 éves Egon fiát szeretne volna látni...

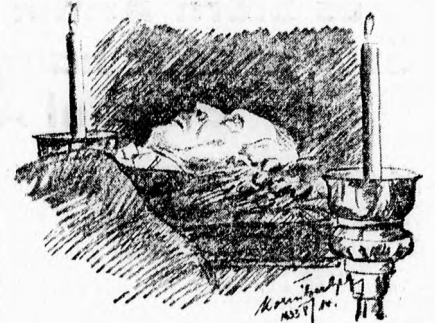
HABIG KALAP BUDAPEST, KOSSUTH LAJOS UCCA 1.

és rajongói, akik véresre sirták a szemüket az éjszaka s most eljöttek ide, hogy egy utolsó pillanattal elbűcsűzhassanak az ifrófejedlem kragarcától... S a háttérben néhány fekete ruhás úr, a szülőföld Nyíregyháza küldöttei, akik az ezüst Nyírség könnyes istenhozásját hozták magukkal földjük szerelmes gyermekének.

Megszenülnek, megzundulnak a »circumdederunt« szívzsongató hangjai. Az édesanya felsikolt:

— *Itthagytál Gyulám, mindenemet elvesztetem...*

Az idős, boldogtalan úriasszonyt kétfelől is támogatják, itt is, ott is felsikolt egy-egy zokogó női hang, az egyházi szertartás vegeter. *Krúdy Gyula a nagy testére rászögezik a koporsófedelét s hordják, hordják a venetec, a tönkötlen virágot, a nagy és díszes, selyemszalagos koszorúkat*

Krúdy Gyula a ravatalon

s a kis és apró színes csokrokat ki a fekete koszra, amelyben utódjára utazik egy utolsó úton a pesti fiakkerek utolsó grandseigneur-je.

Es megindul a menet ki a sír felé. A tömeg, amely eddig mozdulatlanul várakozott a porzó esőben a halottasház előtt, rebbenve mozdul meg s levett kalappal indul el a halottaskösi után. *Itt van a magyar irodalom és hírlapírás egész vezérekara Márkus Miksával, Lenkey Gusztávvál, Lázár Miklóssal az élén, Krúdy minden régi barátja itt kíséri ezen az utolsó útján a magyar irodalom nagy halottját, hogy a szeszélyes, borongós tavaszi vasárnapon búcsút velessen tőle...*

Hirtelen kísit a nap, — igaz, Krúdy-idő — a frissen felosztott temetőföld szagát már megszűröl hozza magával a tavaszi szél. A menet megérkezik a sírhöz. Leveszik a halottaskösiről Krúdy Gyula koporsóját, amely a gyászfátyollal takart piros-fehér-zöld selyem Jókai-lepellel van beborítva. A lepel oldalán arannyal himzett betű azoknak, akiket ezzel a selyemdarabbal már betakartak.

Az utolsó a névsorban dr. Molnár Jenő, az utána következő üres helyre, a lepel szélső jobb sarkába kerül majd szegény drága Krúdy Gyula neve. Megszólal az Oparaház énekkara, majd nyíregyházi Súrny Elemér áll zenekarral a nyitott sír elé és eljátssza a »Lehallott a reggő nyárfa levele-t. Zengnek, búgnak a hurok, könnyes szemmel hallgatja a szívfaidőt nótát a sokaság.

Elnémulnak a hegedűk és Lázár Miklós országgyűlési képviselő. A Reggel főszerkesztője lép sápadtan a koporsó elé, hogy az újságírótestület nevében elbűcsűztassa földjéit, legközebb barátját, Krúdy Gyulát Lázár után (akinek beszédét lapunk más helyén közöljük) Szohor Pál főjegyző, aki dr. Polinszky Pál tanácsnokkal együtt szülővárosra. Nyíregyháza nevében kísérté el utolsó útjára Krúdy Gyulát, tartott búcsúbeszédet a nyírségi akácok halott vándorához:

— *Hullatja érte könnyeit a nyírségi szülőföld. — mondotta — sok-sok barátod, testvéred, akik búcsúkat voltunk reád. Mikor tegnapelőtt légezt élete vékony gyertyája, talán szülőföldjéről ábrándozott, ahova most már örökre visszatér a megdicsőült örök álom boldog szárnyain.*

Krúdy Gyulát, a nagy magyar mesemondót, az irodalom és az újságírás könnyes részvéte mellett temették el a szeles, esős, tavaszi vasárnapon

(A Reggel tudósítójától.) Déli egy óra. A borrus majusi ez hirtelen komolyzni kezd, hideg, vad nyári zúpor esap le a szakadt, szürke felhőföszlányokból a Kerepesi-úti temetőre, amelynek érzéketlen halottasházában virágos ravatalon Krúdy Gyula fekszik halottn. Már messziről morajlik, gomolyog egy kis tömeg Krúdy Gyula utolsó hajlékának bejárata körül: írók, újságírók, rokonok, barátok, akik sápadtan szorongának a majusi zimankóban a lépcsőkön s a bejárat ereszé alatt, hangtalanul szorítanak az érkezővel kezét s a szemekben valamennyiüknek valami belladonnás révület remeg, mintha minden szemnek külön szíve volna s ezek a szívek majd megszakadnának azért az együtt, amely odubent fekszik örökre elnémult virágok közé ágyazva.

Mennyi virág! Fehér gyöngyvirág és fehér orgona, piros szegfű és piros tulipán! Virághekatombán fekszik Krúdy Gyula tiszonytalan karddabér között a ravatalon, frakkban, fehér nyakendővel, utolsó szegény éveinek utolsó élő pillanataiban oly fejedelmi elegánsan, mint egy herceg. Mert ez a néma Krúdy Gyula itt a virág-ravatalon, ez az arc nem egy halott arca, csak egy alvó! Álszik! Csak... ezen a sápadt, alvó arcon valami soha nem látott, soha nem érzett, mély, majdnem tragikus komolyság ül: ilyen megrendítően, ilyen minden mosolyt visszavita-

sítón, ilyen tragikusan komolynak nem látta az élő Krúdy Gyulát soha senki!

Vékony kis aranymedaillon-lánc csikja sárgállik a hófehér kemény galléron, kibugyogant a nyakából, ahogy utóljára felöltöztek. S az arc hatása alól nem lehet felszabadulni. A mindig kissé borongó arckifejezést enyhítő szomorak kis mosolyt egy láthatatlan kéz most letörölte erről a finom, sápadt arerről, amelyről azonban eltűnt az utóbbi idők fájó megviseltsége, fáradtsága is: ez az arc most sima, ráncatlan, pihent, majdnem fiatalos... A fekete drapériák háttérben elveszve, fekete gyászruhában, gyászfátyoltól borítva zokog a családja; az édesanyja, aki Nyíregyházáról jött fel, a feleség, a lányai, a fia. A szemük riadtan, mereven tapad a mozdulatlan arera, a többi kisirt szemmel együtt, amelyek gyűszűseden, fájóalmasan simogatták a halott Krúdy szép, sápadt, komoly fejét. Nők lépnek fel a ravatal dobogójára, ismeretlen nők, kezükben gyöngyvirág, szegfű és orgonaesokrokat szorongatva, — a régi dalids, délceg, ifjú Krúdy hívői

Távbeszélő: 87-9-65.
LXVI. ÁLTALÁNOS AUKCIÓ
KIÁLLÍTÁS: 1933 május 15-én délelőtt 10—1/2 órák között.
ÁRVERÉS: 1933 május 16-ától naponta 1/4 órá kezdettel.
Vasárnapokon nincs árverés.
Árverésre kerülnek: Műbeszű festmények szobrok, rajzok, porcellánok, keleti szőnyegek, művészi és közházai nálatra szánt bútorok, ékszerok, kézműmunka keletázsiai tárgyak és könyvek.
Katalógus a helyszínen 1.50 P-ért kapható.

10 ÍRÓGÉPET
készpénzért legolcsóbban
Goldberger Írógépvállalatnál
Ul. Jókai ucca 11 — Kellékspecialitások
Elsőrangú javítóműhely

Utána Supka Géza az Irók Gazdasági Egyesületének gyászát tolmácsolta:

— Alomvizek meselítő hajósának, Szindbadnak utolsó feketé hajójára teszem le a magyar trók mártírkorosorját. Szindbad, az álmokat mi folytatjuk helyetted, nem nyugszunk, amíg ezek az álmok valóra nem válnak.

Utána Kárpáti Aurél mondott beszédet. Az *Esti*-lapok képviselőtében és klasszikus vonalakkal rajzolta meg az elhunyt nagy magyar író irói és emberi alakját. Zsolt Béla az *Újság* szerkesztője nevében búcsúzott el Krúdytól, könnyes hangon panaszolva fel azt a nagy árvaságot, amelyet Krúdy a magyar írásra hagyott, Thury Lajos a *Magyarország* szerkesztője és munkatársai nevében mondott megrázó istenhozzádot Krúdyhoz, végül *Egyed* Zoltán az *A Reggel* szerkesztője nevében beszélt, amelynek Krúdy Gyula indulása óta főmunkatársa és bizsége volt. A beszédek elhangzása után Sáray Elemér cigányprimás zenekara eljátszotta Krúdy Gyula kedvenc nótáját, a *Most viszik a menyasszonyi ágyat*, majd elhantolták a koporsót, amely főlé

egyszerű fakeresztet szúrtak. Ez áll rajta: »*Krúdy Gyula, élt 55 évet.*«

Krúdy Gyula családjának országos gyűjtést indít A Reggel

Az ország könnyes részvétele kísérte el utolsó útjára Krúdy Gyulát. Ott voltak lélekben vatalak körül a százezrek, akik regényeit olvasták, írói zsenijét csodálták és haló porában sem felejtkeznek meg róla. Ez a szeretetteljes kegyelet, úgy érezzük, jogot ad nekünk, hogy országos gyűjtést indítsunk Krúdy Gyula nehéz sorsban hátramaradt családjá számára.

A gyűjtést A Reggel 200 pengős adománya vezeti be. Vasárnap estig Krúdy Gyula barátainak és tisztelőinek köréből a következő adományokat kaptuk: dr. László József 100 P. Zilahy Lajos 100 P. László Ferenc 50 P. dr. Malra Lajos 50 P. N. N. 20 P. N. N. 10 P. Kéri Szántó Imre 10 P. N. N. 10 P. Sz. B. 10 P. N. E. 10 P. Gy. E. 10 P. N. N. 5 P.

Kispécsi Gyula fővárosi ügyvéd és Stern Ármin udvari tanácsos özvegyének hangos uccai botránya a Royal Apolló előtt

(A Reggel tudósítójától.) Szombat este nyolc órák, közvetlenül az előadás megkezdése előtt, egy elegánsan öltözött hölgy és egy magas, ugyancsak elegánsan öltözött, kalap nélküli férfi hangos szóváltására lettek figyelmesek azok, akik a Royal Apolló mozi nyolcórás előadására siettek. A meglehetősen felindult vitaközössége a férfi oldalán beleszólt egy másik hölgy is, akiről a nagyszámú hallgatóság megállapíthatta, hogy a férfi felesége, mert az igazított hölgy hangos sértések kíséretében ilyeneket kiabált a férfival vitaközösségeknek:

— Mit akar az uramtól? Takarodjon innét... A hangos uccai affér szereplőit természetesen óriási embergyűrű vette körül, amely érdeklődve figyelte a fejlődő eseményeket. A férfi látván az embertömeget, feleségét maga után húzva, a mozi bejárata előtt autóbá illet és rákiáltott a sofőrre:

— Hajts! A magyarul rosszul beszélő hölgy azonban nem tágított az autó mellől sem, majd beszélt a kocsiá és azt követelte a férfitől, hogy azonnal menjen vele a rendőrségre, hogy ott elégtételt szerezzen magának bizonyos sérelmekért. A férfi erre feleségével együtt újra kiszállt az autóból. Mielőtt még bárki megakadályozhatta volna,

a férfi felesége az affér másik hölgyeszerplőjét a kiszállás pillanatában arculvágta.

Ebben a pillanatban a tömegből egy magas, szürkeruhás idegen fiatalember hajolt át a még mindig szoros embergyűrűn és

ugyanacsak belevágott a nő arcába, ugyanakkor az autóból kiszállt férfi is öklében melibevágta a nőt, aki tántorogva esett neki az embereknek...

Ebben a pillanatban előugrott a hullámzó nézőközönség közül Szerb Miklós tervezőművész, aki az utólagra támadó férfit eltávolította a megtámadott nő közelségéből. Ekkor már a mintegy százfős embertömeg láttára megjelent a rendőr is, aki az egész társaságot bekísérte az Erzsébet körút 50. sz. ház kapuja alá és igazoltatta a verekedőket.

Az igazoltatás folyamán derült ki, hogy a férfi, aki az ismeretlen hölgyet inzultálta, Kispécsi Gyula dr. ismert fővárosi ügyvéd, az in-

zultatott úriasszony pedig Stern Ármin dr. udvari tanácsos, volt ügyvéd és háztulajdonos özvegye. Igazoltatás után a rendőr és a társaság tagjai külön-külön eltávoztak, Stern Árminné pedig Szerb Miklós társaságában, aki az úriasszonynak bemutatkozott, a főkapitányságra hajtatót, ahol támadói ellen feljelentést tett és sérüléseiről láteltelezt vételezt fel.

Az uccai afférnak izgalmas előzményei vannak.

Özvegy Stern Árminnének Kispécsi Gyula dr. körülbelül három esztendeje jogtanácsosa és budapesti házárcainak ügykezelője volt. Az udvari tanácsos özvegye és jogtanácsosa között az utóbbi időben nézeteltérések merültek fel. Az utóbbi napokban azok közül

magántermészeti differencia merült fel özvegy Sternné és Kispécsi felesége között is.

Sternné elhatározta, hogy jogtanácsosától kér védelmet — a felesége ellen. Ezért szombaton délután felkereste a Lipótvárosi Kaszinó nadorucai helyiségében Kispécsi dr.-t, akivel sirástól elfojtott hangon védelmet és elégtételt kért, majd felszólította, hogy megbízásáról mondjon le. Itt átadjuk a szót özvegy Stern Árminnének, aki

A Reggel munkatársának a további fejleményeket a következőképpen adta elő:

— Kispécsi dr. rendkívül izgatottan tiltakozott az ellen, hogy őt a felesége és köztem felmerült afférba bevonjam, maj mikor erőlyesen ragaszkodtam hozzá, hogy nekem elégtételt szolgáltasson,

mellbelükött

sz pillanatnyi megtántorodásomat felhasználva, távozni akart.

Ebből szándékában azonban megakadályozta őt rémlélem, amelyben az inzultus feletti felháborodás első pillanatában rendőrét kiáltottam. Kispécsi dr. erre, hogy a további feltűnést elkerülje, elindult velem a Royal Apolló felé, ahol neki a feleségével randevója volt. Az úton igyekeztem neki nyugodtan megmagyarázni, hogy felesége tettéért felelős lévén, de egyelőre mint ügyvédemnek is, kötelessége engem ettől az inzultusorozattól megvédeni. Így érkeztünk el a Royal Apolló bejáratáig, ahol a felesége, mikor engem megpillantott, a legképtelenebb kifejezésekkel újra inzultált. Támadóim ellen a rendőrségen feljelentést tettem és az ügy további elbírálását a hatóságokra bízom.

A Reggel tudósítója beszélt Kispécsi dr.-ral is, aki az afférról a következőket mondta nekünk:

— Egy per elvesztéséből kifolyólag nézeteltérésem támadt egykori klieenssel, öv. Stern Árminnével, akinek ügyvédi megbízatásomat egyébként visszaadtam. Ezt a nézeteltérést akarta özvegy Sternné, aki különben rendkívül ideges asszony, velem szombaton a Lipótvárosi Kaszinóban, majd a Lipótvárosi Kaszinótól a Royal Apollóig vezető úton elintézni. Feleségem a helyzet félreisméréséből avatkozott bele az afférba, így kerültünk a csónya botrány közepébe. Arról, hogy özvegy Sternné akár én, akár feleségem inzultáltuk volna, semmit sem tudok.

A feljelentés nyomán a rendőrség megindította a nagy feltűnést keltett uccai botrány ügyében a nyomozást.

Biztosítsa már most zavartalannyaralását a SVÁBHEGYI SZANATÓRIUMBAN Szobafoglalás telefonon is: 65-4-47

Peti kis notesz

Az elmúlt héten, a tavasz megérkezésének vége bizonyítottaként, megnyílt Nádasdy grófné híres leányiskolájának a síófoki országút mentén, Rengeg autó állott a megnyitó napján a balatoni kirándulók kedvence, elegáns autósárdája előtt, többnyire csupa ismerős autótulajdonos, akik csak a hajnali órákban indultak vissza a kellemesen eltöltött megnyitó est után Budapest felé...

Sokat beszéltek az elmúlt hét tragikus eseményről a valutapóréval kapcsolatban azokról a vallomásokról, amelyek a rendőrség vallatás állítólagos túlkapásairól szóltak. Informálódjunk ezeknek a vallomási adatoknak a helyességéről a olyértelmű nyilatkozat érkezett hozánk, hogy Ferenczy Tibor főkapitány semmiesetre sem tűrne meg semmiféle olyan rendőri atrocitást, amely egy kultúrátlan rendőrségnek erkölcsi nibőzést diszkreditálna, egyszóval: nem tűrne el a verést! Egyébként a Notesz információja szerint a vallomásokban szereplő Tóth detektívet — nem ugyan a valutaper vallomásaival kapcsolatban, — de elhelyezték a valutacsoporttól és visszarendelték a főkapitányságra.

Indig Ottó vasárnap éjszaka visszautazott Erdélybe. Szeptemberig nem is jön vissza Postre, addig Teleki Ádám gróf kendilőnai kastélyának vendége lesz.

Ha már Indigról van szó, ne feledkezünk meg Hunyady Sándorról sem, akiről a Feketeszárú csernyer berlini bemutatójával kapcsolatban többek között szóról-szóra a következőket írja a Berliner Börsenourire:

...Hunyady Sándor, sz törökverő Hunyadiak késői leszármazottja, aki éneinek kardjai az íróiollal cserélte fel... stb., stb.

A Notesz nek írják: Szép új holttal gazdagszik a Váci uca. Kirakat, bejárat, cőglabla: választékos és újszerű. Főti Ferenc nyit ugyanis szövetdellületet ugyanabban a házban, ahol a fölemlenlen kitűnőíró engros-osztálya van. Főti, mint kereskedő, — ismeret. Most jött először le az uccára az emeletről: stílusos, új helyiségének szerdán, a déli órákban lesz a vernisszáza. Kijelentése szerint, megjelentészerű árákat tartogat új holtjában verőközönsége számára... Az idegenforgalom szempontjából is csak örülhetünk annak, hogy konzónk főútvonalán újabb nívós és jóhírűnkét öreglítő üzlet nyílik meg.

Az első tavaszi napok fényét a bécsi Hartmann-vendéglő közönsége már a restaurant elé kitett elegáns karosszékben élvezte. Forgó direktor, a vállalat magyarszarmazású, világotjáró igazgatója egész tehetőségével azon van, hogy a nagyközönség legkényesebb ízlését is kielégítse — teljes sikerrel...

LOSPORT

Canada nyerte a gróf Széchenyi-émlékverseny

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a Kancadij előfutamat, az angol 1000 Guineas mintájára alapított gróf Széchenyi István emléktversenyt futották. A 16 ezer pengős díjra 9 lovat nyergeltek föl. A start gyorsan és kitűnően sikerült. Az út elején az osztrák Roxane vezetett, Reményes, Szép Angyal, Canada, Csapodár, Little Patty, Midnette, Erény sorrendben, majd Canada került az élre, a kanyarban már Midnette vezetők lóva, Erény vezetett. Az egyesben Canada fordult be elsőnek Erény vezetett. Az egyesben Canada már nem lehetett kétség. Az utolsó métereken az utat talált Roxane intezett támadást, de Canada igen könnyen utasította a támadókat. A harmadik helyet Little Patty az utolsó métereken vette el Midnette-től. Canada fényes győzelmével legjobbsultabb pályázója lett a Magyar kancadijnak.

A LEGOLCSÓBB LEGJOBB A

Ára 38 fillér

PERL FELFEHÉR KENYÉR

Egy orvos naplója
írja dr. Szabó Zsigmond

KÉTEZER HOLD GYÜMÖLCSÖS

I.

Végre egy híradás, melynek örül az ember... Későbbi kötetek az idén 2000 holdnak gyümölcsjakkal való beültetésére...

Az út, amelyen most az ország termelésének vezetői megindultak, feltétlenül helyes... Ha azt a 6 millió pengőt, melyet tavaly a külföldi gyümölcsért elfizettünk...

Minden rossznak megvan a maga jó oldala is. A devizakorlátozások és határáruk miatt... Nem vagyok vegetáriánus és nem is prédikálom...

De amennyire nem tudok behódolni az egyoldalú növényi táplálkozásnak... Nem vagyok vegetáriánus és nem is prédikálom a vegetarizmust...

Nem vagyok vegetáriánus és nem is prédikálom a vegetarizmust, mert azt tartom, hogy minden egyoldalú táplálkozás helytelen.

Imrédy pénzügyminiszter kedden, Gömbös miniszterelnök szórán beszél a képviselőházban. A költségvetés általános vitája holnap befejeződik.

Vasárnap a tejrendelőt ellen tiltkoznak a sajtkereskedők. Vasárnap választmányi ülést tartott Gyémánt István elnökkel...

A Pesti Chevre Kadlós (VII., Erzsébet körút 26.) körülmények között, akik még eddig a sirók ápolása iránt nem érdeklődtek...

Megnyitja Klein Antal új nagy áruház a Király utcában. A Király uca és a Csányi uca sarkán...

gyatra csomagolásban és alacsony áron tudunk csak exportálni, ez is állítom, de bizonyításra - azt hiszem - nem szorul.

Elmúltak már az idők, mikor még a Pettenkoffer-Voigt kalóriaelmélete uralkodott a diétetikában. Ma már tudjuk, hogy a bizonyos mennyiségű fejtérnyén, zsíron és szénhidrátokon és vizen kívül ásványi sókra, gyümölcszavakra, kiegészítő anyagokra...

Meg lehet-e élni csak gyümölcsből? Hát nem egészen. Mert hiányoznak belőle a fejtérnyék, legálább az úgynevezett teljes értékűek.

Ugy-e, hogy a majmok, ezek a nagy gyümölcsfogyasztók, mely kitoró örömmel kapnak a diófélék után.

Minden modern diétás szektarizmusok legboldobabbika a Mazdaznan tana. Szerinte kétféle ember van: villamosok és delezések.

Mi az efaifa és másfajta diétás csodabogarakról mentesek vagyunk. A mi népünk szeret jól élni, szereti főleg a húst, a szalonnát és a fohér cipőt.

Mert a gyümölcsnek ma már nem szabad fényezésre kellenie, hanem ki kell járnia mindennapi kenyérközhöz.

Uram, add meg a mi mindennapi kenyérünket és egy kis gyümölcsöt is hozzá.

Imrédy pénzügyminiszter kedden, Gömbös miniszterelnök szórán beszél a képviselőházban. A költségvetés általános vitája holnap befejeződik. A vita mai - nyolcadik - napján keresztény-párti oldalról Csillery András, kormánypárti oldalról Déry Géza, Perényi Zsigmond báró és Erdő-Harrach Tiharm beszélnek.

Nézzé meg az Odol-plakatkiallítást a Színházi Élet Boltjában Erzsébet körút 7. 500 pengőt nyerhet

René Montreuil, Paris féle CRÉME MONTREUIL EDY szeplők, májfoltok ellen biztos! Főraktár: TOROK PATIKA, Király u. 12.

Hamisított megrendelésekkel 2500 pengőt esalt ki a »Carpathia« olajvállalattól egy szélhámos. Vasárnap a főkapitányra kísérték Sátoraljaújhegyről Kálmán Márton nevű fiatalembert...

Házasság. Szalainai Hubay Andor festőművész, a Nemzeti Szalon igazgatója, szalainai Hubay Jenő felsőházi tag, a Zemenüvesztői Póskola főigazgatójának és neje gróf Cebrán Kófia fia, házasságot kötött Astrup Edellel Veneziában.

Dunapentén kifogták az eltűnt Szabó Zsigmond holtestét. Három héttel ezelőtt - mint ismeretes - Szabó Zsigmond nyugdíjazott biztosiási főltikár eltűnt Podmaniczky uca 20. számú lakásáról.

Vasárnap a tejrendelőt ellen tiltkoznak a sajtkereskedők. Vasárnap választmányi ülést tartott Gyémánt István elnökkel a Budapesti Sajt- és Vajnyakereskedők Egyesülete.

A Pesti Chevre Kadlós (VII., Erzsébet körút 26.) körülmények között, akik még eddig a sirók ápolása iránt nem érdeklődtek, hogy a sirópolási díjat körüli hivatalban haláldekretummal befizetni szíveskedjenek.

Megnyitja Klein Antal új nagy áruház a Király utcában. A Király uca és a Csányi uca sarkán pazar berendezésű új nagy áruház nyílt meg: a 45 éves Klein Antal cég, amely kinőtt a két házal arabb levő helyiségéből...

L'Oreal Henné hajfesték Főraktár: Török patika, Király uca 12. sz.

— Az országos ügyvédi értekezlet vasárnapi határozatait ma terjesztik az igazságügyminiszter elé. Országos értekezletre ültek össze vasárnap az ügyvédi kamarák képviselői a budapesti ügyvédi kamarában, amelynek elnökét, Papp Józsefet, az országos értekezlet elnökövé választották. Az ügyvédség existenciáját közelről érdeklő tíz kérdés szerepelt a napirendben s a nagyfontosságú anketóknak résztvettek Petró Kálmán, Kálnoki-Bedő Sándor, Hájós Kálmán és Karafidák Jenő országgyűlési képviselők is. Pályi Gyula a törvénykezési illetékek leszállításán kívül illetékkamessztiát követelt, mert a mostani skála igazságtalan és antiszociális. A javaslatához Perl Imre, Nórny Szabó Lajos (Szombathely), Hódy János, Erlach Sándor (Eger), Surányi László, Adler Sándor (Monor) szóltak hozzá, majd Kálnoki-Bedő Sándor a 1928 előtt kirótt illetékek teljes törlését indítványozta. Blauner Mór, a budapesti ügyvédi kamara főtitkára, az alsó- és felsőfokú közigazgatási bíróság előtti eljárásban kötelező védelemtől, beszélt. Kontradiktórius eljárás, nyilvános és szóbeli tárgyalást követelünk — mondotta — és azt, hogy a közigazgatási bírákat az igazságügyminiszter előterjesztésére nevezzék ki. — A javaslatot az értekezlet nagy tetszéssel elfogadta. Azután Boda Ernő a törvénykezés egyszerűsítéséről és a mai perorvoslati rendszer revíziójáról beszélt. Vajda Antal felszólalása után Grünhut Armin terjesztett elő indítványokat a köztisztviselőknek és bíráknak az ügyvédi karba való beözönléséről és az ügyvédeknek okozott jogtalan versenyről. Nórny Szabó Lajos, Nicsovic János, Szivessy Lehel és Kőlcsey Sándor szóltak a kérdéshez, azután Pétery Aladár a zugirásatról beszélt és egységes ügyvédi munkavédelmi front alakítását sürgette. Hozzászóltak Gerlóczy Endre, Széll Gyula, Maugner Artúr, Drobny Lajos, Teller Miksa, Szegő Ferenc, Mandel Sándor és Lehel Pál. Végül az országos értekezlet elhatározta, hogy megállapításait és kívánásait hétfőn közzétesse a Pedagógiai Szemináriumban bemutatással kísért előadások követik.

— Fel kell keltenünk a vágyakozást a gyermek után. Unnepi külsőségek között nyitották meg vasárnap délelőtt az Újvárosi háza közgyűlési termében a Nemzeti Gyermekhetet. Husár Aladár főpolgármester elnöki beszédében a jövő generáció megmentésére hívta fel a társadalmat. — Nem szabad személtelleg sem elmaradnunk a bennünket környező népek ereje és növekedése mögött és nem szabad dekadens, stagnáló néppé fajulnunk, mert a népek versenyében való alulmaradásunk pusztulásunkat jelentené. Doroghay-Farkas Ákos tartott ezután előadást »A gyermekét a nemzetvédelem szolgálatában emmel. — A mi célunk — mondotta — az, hogy napjainknak számos, igen gyakran tapasztalható szemlével szemben felkeltssük a vágyakozást a gyermek után. Farkas Ákos statisztikai adatok alapján mutatta ki, hogy ma csaknem ötvenezerezt kevesebb gyermek születik Magyarországon egy évben, mint tíz évvel ezelőtt és a fővárosban is 1931-ben 5000-rel kevesebb születés volt mint 1920-ban. A Gyermekhet vasárnapi megnyitását hétfőn a Pedagógiai Szemináriumban bemutatással kísért előadások követik.

— Hirtelen halálosan. Déri Béla 45 éves posta- és távirtdaléltelgyűlési vasárnap délelőtt betért a Ferenc körút 10. alatti vendéglőbe és ebédt rendelt. Hirtelen rosszul lett és mire a mentők megérkeztek, meghalt. Valószínűleg agyszélhűtés ülte meg. — A Kerepesi temetőben, kislánya sírjánál sírdogált vasárnap délután Luka Kálmáné, egy fodrászmester neje. Egyszerre a szívéhez kapott és összeesett. Mire a mentők megérkeztek, Lukáné elhunyt leánykájá sírdombján kísérvédett. Szívszélhűtés ülte meg.

— A Nyugdíjas Magánalkalmazottak Országos Szövetsége tiltakozott a német vallásüldözések ellen. A Nyugdíjas Magánalkalmazottak Szövetsége vasárnap délelőtt tartotta közgyűlést Spettl József ny. főnöknek elnökletével. Dr. Lengyel Ernő, Somlyó József, Ill. dr. Nagy Béla és Szántó Lajos felszólalása után a közgyűlés tiltakozását fejezte ki a német vallásüldözések ellen.

— Vasárnap a határra toloncolták Weintraubot, az ismert futhallbíró. Vasárnap reggel öt lehorgasztott fejű, gondterhelt arcú embert kísérték rendőri fődőzettel a keleti pályaudvarra. A szomorú karavánban feltűnt egy elegáns öltözött, harminc év körüli fiatalember, akiben a pályaudvar bűnözőkódorú hamarosan felismerték Weintraub Lajost, az ismert futhallbíró. Híre terjedt, hogy Weintraubot és társait mint idegen honosokat kitoloncoltatja az országból a belügyminisztérium. Weintraub Budapesten született, csak magyarul beszél, a Magyar-Francia Biztosító Társaság ügyviselő főügynökének alkalmazottja és ismert sportember. Apja a mai Lengyelország területén született, majd Magyarországon telepedett le, de meghalt, mielőtt megszerezte volna a magyar állampolgárságot. Weintraub ellen tehát megindult az eljárás, amelynek során tíz nappal ezelőtt a toloncházba vitték és vasárnap a határra kísérték.

— Első kedvezményes autocar-társaság az Magas Tátrába és vissza. A fűrerdő (Budapest, VI., Andrassy út 19. Tel.: 21-48. és 266-25.) június 2-án indítja első 6 napos autocar-túrát az Magas Tátrába és vissza, gyönyörű útvonalon a Felvidéken keresztül, rendkívül kedvezményes részvételi díjjal. Figyelje hirdetései közt az útvonal leírását.

A sírok ápolása

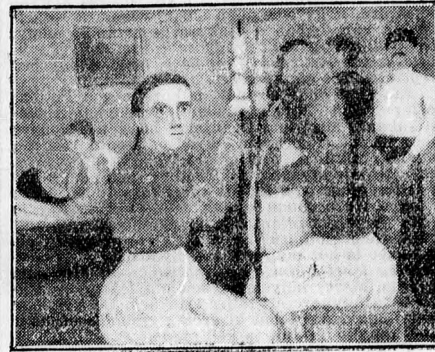
úgy a régi kerepesiúti, mint az új izraelita központi temetőben április havában már megkezdődött. Mindazok, akik még eddig az ápolás iránt nem intézkedtek, forduljanak haladéktalanul a Pesti Chevra Kadisa, VII., Erzsébet körút 26. szám alatti hivatalához, hol a bejelentések egyfolytában délelőtt 8 órától délután 6 óráig eszközölhetők. Az ápolási díj postán is beküldhető.

Művészeti notesz

Oravecz Imre földműves-festőművész az Ernst-múzeumban

Egy hét pergett le azóta, hogy a Reggel a táján bekopogtatott Oravecz Imre nagydíjai földész, kezében egy nehéz kofferral. Tíz évig jött, tíz hosszú esztendőn át szándékolta ezt az utat, a döntő elhatározástól azonban be a utolsó percben mindig visszariadt. Most végre itt volt s ettől a peretől fogva filmszerű gyorsasággal követték egymást az események körülfutó és vele.

Telefonok csilingeltek, írótlak sercegtek, képtári igazgatók sürögtek-forogtak... Agyonfotografáltak.

A fonóban

Szerkesztőségi, miniszteri, grófi, sőt főhercegi szobák visszhangoztak a nevé: Oravecz...

Alig, hogy lélekzethez jutott: egy kiállítási teremben álmódokodott, azt se tudta, hogyan került oda... Egy szolga rá is szólt: *Kil keres, mit akar?*... A falak tele voltak az ő képeivel, de nem mert szólni, csak félrehúzódt szörényen: »bocsánat».

Úgy kellett visszahozni a kijárattól. De alig hogy ez történt, suttogni kezdtek körülötte, egy főherceg nevé suttogtak, alighanem *Albrecht főherceg* nevé, aki már úgy is van, hogy megnézte az Oravecz kiállítási termét...

Nézte, hova bájjon el, mikor azt vette észre, hogy

Vásári kiállítás

Lázár Miklós áll képkiallítása közepén s szobbnét-szob szavakat intéz őrá és művészetéről ahhoz az úrhoz, akiről mindenki azt mondja, hogy az a főherceg... Mindenki mosolyogva néz rá, mindenki kezét szorít vele... Egy finom úr a kultuszminiszter nevében gratulál, másik a földművelésügyi miniszter nevében... Egy úr ide-oda szaladgál a képek között, kis ódúlatokat tüzel alájuk, egyiket a másik után: *megvették, megvették...*

Megvásárolják úgyzólván szempillantás alatt *Lépkednek az ökrök hazafelé, Halgat a táj című olajfestményét, melyen szinte reszket a kék pára a frissen esett hóvilág fölött...* A *Vásári kiállítás* is egy-kettőre hűlten lesz hozzá, most ragasztják alá: *megvették...* A *Bellehemesek* Zichy gróf lakosztályában fognak kán-

tálni ezután, eddig egy fészkerben kántáltak. *Nagy-időn...* A »Négves ökrösfogat« is most kanyarodik Teley gróf fogadószobájá falára...

Csak áll és néz Oravecz Imre földműves és festőművész, ahogy szétkapkodják a koffertjét...

Egy hét alatt, attól kezdve, hogy a Reggel asztalán szétnyitotta a koffertjét Oravecz Imre, ez történt, b. j.

— Magyarország nem kéri ifj. Szemző Gyula kiadatását, mert — sokba kerül. Vasárnap érdekes értesítést küldött a budapesti főkapitányság *Montevideóba, az ottani rendőrfőnökségnek*. Arról értesítette a délamerikai hatóságokat, hogy ifj. Szemző Gyula ellen a magyar hatóságok elfogadási parancsot adtak ki, de — *kiadatását nem kéri*. Azért nem kéri, mert ifj. Szemző Gyula hazaszállítása *jelentékeny költségekbe* kerülne amelyek nem állnának arányban az ügyek nagyságával. A fiatal Szemző — Szemző Gyula egykori főispán fia — ismert alakja volt Budapestnek. Kevéssel atyja távozása után — a volt főispánnak jelenleg *Párizsban vendéglője van!* — ő is kivándorolt *különféle adósságok hátrahagyásával*. Hitelezői *feljelentették* és mivel megdézni nem lehetett, az ügyvezetés *elfogadást* *Paracsesz* adott ki ellene. Ifj. Szemző Gyula, *paracsesz* északai életének egykor dődelgett »Puc«-ja, *portás lett Montevideóban*, majd üzletkezeléssel kezdett foglalkozni. Mostanában *jobban megy a dolga* és szeretne végleg megtelepedni Dél-Amerikában ezért honosítást kérte. A délamerikai hatóságok *arcéképet és újjelenyomatát Budapestre küldték*, hogy felvilágosítást kérjenek róla. Erre a megkeresésre válaszolt vasárnap a főkapitányság.

— Vasárnap újra Berzevicsy lett a Külügyi Társaság elnöke. Vasárnap Berzevicsy Albert elnökletével közgyűlést tartott a Magyar Külügyi Társaság. *Apponyi* haláláról emlékezett meg az elnök, majd a *külgügyi helyzetéről* beszélt. *Eöttevényi Olivér* számolt be ezután a társaság működéséről. Végül megválasztották elnökökké *újra Berzevicsy, ügyvezető alelnökké Eöttevényi, társelnökké Pekár Gyulát, Popovics Sándort, Serédi Jusztinián* bíboros-hercegprímást, *Telegyi Pál gróft, Wanko Lajost, Wlassics Gyula bárót*. Alelnökké: *Csekonics Iván gróf, Garst Gusztáv, Horváth Jenő, Lukács György, Nagy Emil, és Paikert Alajos* lettek.

— A Tokajhegyaljai Bortelmelek Pincészövetkezte a hó 12-én, Budapestben igazgatósági ülést tartott dr. Bessenyei Zénó országgyűlési képviselő, igazgatósági elnök elnökléte alatt. *Lázár Miklós* országgyűlési képviselő, igazgatósági tag üdvözölt Bessenyeit, aki igazgatósági elnöké választása óta első alkalommal vezeti az ülést. Megemlékezett azokról az érdemekről, amelyeket Bessenyei Zénó a tokajhegyaljai Erdszak özetlen szolgálatában eddig szerzett s azon reményének adott kifejezést, hogy az ő úgyszeretete, buzgalma, agitálása hozzá fogja segíteni a szövetkezetet céljai eléréséhez. Bessenyei elnök megköszönte az egyhangú lelkes üssol fogadott üdvözlőletet s hivatozott arra, hogy az olyan lelkes agitáció, amelyet *Lázár Miklós* a Tokajhegyaljai Erdszakban kifejt, jelentékenyen meg fogja könnyíteni a feladat megoldását. *Hísi, hogy közös, erős akarattal a mai helyzet vendkivüli nehézségein át lehet majd segíteni a Tokajhegyaljai. A szövetkezet működésére vonatkozó intézkedésekből úttörő munkát lehet megállapítani. A Pincészövetkezet a kereskedelem bekapcsolásával építette ki úgy a bet, mint a külföldön az értékesítő szervezetet. S bár a közismert nemzetközi gazdasági elzárkózás végtelen nehézségeket támaszt az akcióval szemben, eddig is jelentékeny eredményeket ért már el a szövetkezet. Az igazgatóság megállapította, hogy az ismertevett üzleti irányt és elveket helyesnek tartja. S azok kifejlesztése mellett foglalt állást. Lázár Miklós hosszasanban foglalkozott felszólalásában a felvetett kérdésekkel s az új üzleti összeköttetések ügyében igen sok érdekes és újékes tervet sorolt fel. A szövetkezet tagok tájékoztatása céljából pedig azt ajánlotta, hogy az igazgatóság állítsa össze a szövetkezet helyzetére és működésére vonatkozó jelentést és ezt kinyomatba küldje meg minden szövetkezeti tagnak. Elejét kell venni ugyanis annak, hogy ez a bejelentés és komoly munka, amelyet a szövetkezet nehéz körülmények között végez részben tájékoztatlan, részben nem földulatú forrásból származó támadásokkal gátoltassék és neheztessék. Az igazgatóság ezt a javaslatot is elfogadta, majd folyó ügyekkel foglalkozott.*

— Az Odol plakátkiallítása. A magyar művészet mostani helyzetében valóban öröndetes az olyan komoly pályázat, mint amelyet Széll Béla Sándor, az Odol Művek vezérigazgatója hirdetett művészi plakátokra. Ennek a pályázatnak eredményei 12 művészi plakát vonzák az érdeklődő közönséget a Székházi Élet Erdszék-körülébe. A modern magyar rajzoké kiválóssági vetél: részt ezen a pályázaton. A megoldások ki-tínók, az ötletek elevenek, változatosan gazdagok a színek s mindegyik más-más oldalról fejezi ki az Odol pártalan nép-szeretést.

— Luxus eszerenatocar-utazást indít az Utazási és Menet-nygyiroda (VI., Andrassy út 19. Tel.: 281-48. és 266-25.) a Cote d'Azurra és vissza. Az Autotaxi Rt. most készült el luxus kivitelű, legmodernebb felszerelésű autocarjával, melyekkel ez az út lebonyolított nyer. A pünkösdi ünnepekre is mpos autocar-társaságúat rendez ugyancsak luxus autocarokon Cortina d'Ampezzo és Venezia, rendkívül kedvezményes áron. Kerjen részletes prospektust.

Evek óta legnagyobb siker

Egy csók és más semmi

Magyar Színház

Reggeli levél

Mondja kedves A Reggel,

mírói mi hír ma reggel?

— A legeslegfontosabb: nyílik az orgona! Tele van a város orgonavirágokkal, mint az ég bárányfelhővel, mint a rigók kis torka füttyel, mint ez az egész tavaszborult világ napfényvel, csillagtázzal, reménységgel...

— Reménységgel?

— Igenis, reménységgel! Dacára az általános égszakadás-földindulásnak, csörmpölésnek, dörömbölésnek, maglyasistergésnek, amely olyan teletüdővel ordít bele a természet és májusi énekébe. Pedig hiába minden szenvedély, diu, gyűlölet: az emberek szabadon, nyugodtan és boldogan akarnak élni, mint a rajok-ban repülő madarak, s ezt a forró vágyakozást, szívszakadó epkedést semmiféle mesterkedéssel, politikával, házugsággal, machinációval el nem lehet fojtani! Nyugalom, rend és béke lesz, mert az emberek nyugodtan s főleg derűben, mosolygósan akarnak élni, mint eddig! Ezért nem is értem egészen azt a szórányosan felhőrdülő erkölcsi felháborodást, amely a tehetséges, fiatal Halász Imrénél új darabját fogadta a kritikában, a darab — elismerem, kissé merez — témája miatt. Kérem: rendben van, — nem fehér darab! Az is lehet, hogy ez a kármipiros téma kimeríti a színpad művészetétől társalgásnak legvégső lehetőségeit. De azt már mégsem lehet megtagadni tőle, hogy vicces, kellemes, mulatságos, de felépitésében is (mint például a csattanó frappáns finálékban) olyan darabiról kvalifikációt árul el, amelyek, tesszem azt Fodor Lászlóéitól — hogy legnagyobbainkkal vonjak párhuzamot — csak abban különböznek, hogy Halász frissebb, kedvesebb, behízsgóbb, szemtelenebb (ha tényleg ezúttal egyértelműbb is kicsit). Az előadás igen jó, Tarnai érdeme, aki néhány kedves nézőtéri és színpadi ötletlampionnal paradésan világította ki a darabot. Honthy Hanna alakítja a Stefan Zweig Mária-Antoinette regénye nyomán is oly időszéri és pikáns női főszerepet, indiszkrét bájjal és a szűzességnek azzal a szemeslőről, színpadi illúziókéltésével, amely már-már tényeket hitetne el a műzőtér hitetlen pogányainál... Partnere a finom mulatságos Törös, aki e szerepéhez porcellánadrágos nyári pompába öltözött, szeládomi kvalitásaival hódít. Kisebb főszerepekkellemes szerény Ráday, aranyoszan vidám Kéri Panni, mogorván mulatságos Kabos és frenetikusan színderítő Gombaszögi Ella, aki az előadásnak valóságos nevetési vihararkában áll. (Áldás minden szerzőre!) Gózon is jó. A kissé túlbizserűen megoldott expresszionista díszletelés tühltien jelzi a színház szezonvégi kasszahangulatát, erről azonban a tervező Gara aligha tehet. Mindazonáltal remélhető, hogy ez a hangulat a díszletek dacára is rövidesen meg fog változni a darab sikere révén... Eisenmann zeneszámai közül kettő igen jó, Bekéffy István versei pedig, végre nem azok a tökéletesen azám — babám, párom — kiltároms ríműek, amelyeknek se fülük, se farkuk nincsen, értelmük legkevesebb. Szellems és kellemes versikék ezek, amelyek szerve-sen illeszkednek a darabba...

Hát az öreg tekintetes úrral mi történt?

— Hát, instálom alássan, erre azzal tudnék felelni, amit az egyszerű paraszt felett a földesurának jó-körmönfontan, mikor az a termés felől érdeklődött nála: »Teccik tudni, tekintetes uram, azt ippenstggel nem lehessik mondani, hogy ez vagy az, vagy így vagy úgy, hanemhát-

hogy, ippegháthogy, csakhogyháthogy: nál! Vagyis: azt nem igen lehessik mondani, hogy a tekintetes Balázs professzor úr Gárdonyi-darabja az idei színházi szezon legöregebb ágyúja lenne, de hogy a Nemzeti Színház idei évadjának legközevvelenebb hatású darabja, az majd nem kétségtelen. Rózsahegy Kálmán feketesujtásos, nyirkórgó kordován csizmás alakja a színpadon, illatos, bodor, verpeléti füst a levegőben, régi olajnyomatok, ripszbutorok és selmeci pipák hangulata a nézőtérben: az ember elandolodva támaszkodik neki a zsöllyeszéknek és hallgatja a mesét a haszontalan kártyás vöröl (Timár remek kabinetalakítása), aki elkártyázza az öreg tekintetes harmincezer kemény pengőforintját, — de csak azért, amint kiderül — hogy az öreg tekintetes lánya, Zsuzsika (a szalagosan, bodrosan szentimentális, mártír Mátray Erzsé) régi udarolójáé, a borítú hangon szenvedő és szülőüriümozó, napcsütötte Petheó Attiláé lehessen, akitől — ó, bohó ifjúsg — azért szakadt el, mert egy második négyest anakidején nem vele táncolt, noha neki ígérte azt. A bemutató előadást, amely hivatalos parádéval folyt le, végigtapsolta a közönség, Balázs professzor növedelkeinek dübörgő iniciálá-sára is, ami ilyenkor, vizsgák előtt megbocsátás. Rózsahegy Kálmán, mint minden ilyen szerepében, grandiózus volt, öreg magyar tölgy-fára ő a Nemzeti műsora minden népies szerepének...

— Más miegyéb történt még, édes-kedves Bendegúz?

— Óh, a régi hang, — csókolom a kezüket érte. Nem sok, de annyi se nagyon. Talán a Kamaraszínház »Cifraszóites-éről kellene egy zokszót ejtenem, harmatos, áhítatos produkció, a komoly, kedves Köpeczi-Bócz és a temperamentumos, tehetséges Ignáts Rózi nevei kívánatosnak tollhegyre az estevel kapcsolatban, amelynek végén Molnár Ferenc »Aranyászóját láttuk, a könnyesen groteszk Kiss Ferencé és a szalagos és csipkék rózsaszín felhőjében viruló Molnár Arankával. Mozi: »A láthatatlan gárdás. Olasz-osztrák kémfilm, a rokokos-szenves Karl Ludwig Diehl-lel, s természetesen a márványosok Brigitte Helm-mel. A film nem rossz. Főleg azért sem, mert érthető. Bár a repülőgépjelenteket kissé kassirozottaknak éreztük és a filmben előforduló revolverjel-netre is élénken emlékezünk a Red-filmből. No de, annyi baj legyen, ahogy náciitájszó-lással mondanék...

— Apropos, náci... Egy jó kis náci-vice nincs véletlenül raktáron?

— Mi az hogy nincs. Van egy römök!

— Halljuk, hört, hört!

— Egy barnainges náci igazoltat egy gyanús fajkinézésű úriembert a Kurfürstendam-mon. Az illető igazoltatásában benne van, hogy vallása izraelita.

— Was sind Sie für ein Jude? — kérdi a náci. — Sind Sie ein polnischer Jude?

— Nein.

— Sind Sie ein Jude aus Ostpreussen?

— Nein.

— Sind Sie österreichischer Jude?

— Nein.

— Also was sind Sie dann?

— Ich bin ungarischer Jude.

— Hát miért nem mondja mingyárt, maga hólyag... — szól a náci magyarul, szalutál s a balleneken távozik.

VIGSZÍNHÁZ

Szerdán, május 17-én először

Ez a kislány nem eladó!

Gaál Franciska, Fejes Teri, Csontos, Rátkai, Jávör, Mály, Gyergyay, Gárdonyi, Hajmássy, Peti

A LEGNAGYOBB PÁRIZSI OPERETTISIKER!

tést a lista szerzője ellen.

Nagy Adorján, a Nemzeti Színház művésze, a Színészszövetség választmányi tagja, vasárnap levelet írt egyébként Molnár Dezsőnek, a szövetség elnökének, amelyben bejelenté választmányi tagságáról való lemondását és a szövetségből való kilépését, mert — a level indoklása szerint — nem azonosíthatja magát a Színészszövetség elharmadított eljárásával. Az összes budapesti színészek egyikként, Nagy Adorján kivételével, minden tekintetben helyeslik a szövetség eljárását és nagy tüntetőgyűlést rendezését határozta el, amelyen valamennyi fővárosi színész részveszt és ezen a gyűlésen egyhangúlag kimondják majd, hogy minden tekintetben közösséget vállalnak kamaraszínházi társaikkal. Helyesli a szövetség eljárását Kiss Ferenc is, — akivel szemben ugyanis elhangzott a színészek részéről néhány türelmetlen megjegyzés, azért, mert ő hajlandó volt a sztrájk napján is eljátszani »Aranyászó-beli szerepét. Kiss Ferenc kijelentette, hogy csak azért járzott, mert őt a szövetség fel sem szólította a fellépés megtagadására.

A Színészszövetség erőlyes megtorlásra készül a két »áruló-val, Köpeczy-Bócz Lajossal és Ignáts Rózsival szemben, akik a szövetség tilalma ellenére is felléptek a »Cifraszóites-ben. A színészek panasza szerint Alapy igazgató állításai valótlanok: Alapy a színház megnyitása óta már 40 százalékkal szállította le a fizetéseket és annyira túlzásba vette a takarékoskodást, hogy például tükröt és villanykörtét sem adott az öltözőbe, mert »erre őt nem kötelezi a szerződés... A színházgatók viszont megmondolatlannak tartják a színészek eljárását és kimondták, hogy nem hajlandók a jövő évben kollektív szerződést kötni. Az ügyben szerdán dönt a választott bíróság, melynek a színészek részéről kiküldött tagjai Bándóczy László és Somlay Artúr lesznek. Beszélünk Molnár Dezsővel, a Színészszövetség elnökével, aki a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— A legnagyobb tisztelettel viseltetünk mindnyájan a színházgatók iránt és nem önkényeskedésből, hanem a színházgatók iránti tiszteletből tettük meg ezt a lépésünket, — azok iránt a színházgatók iránti tiszteletből, akik a mai nehéz időkben is tisztességesen eleget tesznek a tagokkal szemben fennálló kötelességeiknek. Ami pedig a kollektív szerződést illeti... minden évben szokodnak ettől a színházgatók és eddig mégis minden évben megkötötték...

• Beugrások. Két beugrás is volt a héten: Mészáros Gizi vette át Fedák szerepét a még mindig egyre zúfolt házakkal menő »Vacsora nyolckor»-ban, — Giza finom, nemzőkölzi Mistinguette figurája olyan illatos volt, mint egy vajszárga Marechal-Niél rozsaszál. És a Magyar Színházban játszó Kabos szerepét vette át a Királyi színházban a kitűnő Sziklai József. Neki is szép sikere volt.

• Balatoni kiállítás a Nemzeti Szalóban. A badacsonyi tájak napsgarans álomszerűségét, a forró strandok zeivajgó élénkségét a magyar tenger minden tündéri titkát eleveníti meg ez a gasdag kiállítás. Csók István, Iványi-Grunwald Béla, Egy József, Magyar-Mannheim Gusztáv és Hermann Lópe köpet mellett Általános érdeklődést keltenek Gombos Lillinek »Strandok» és »Furdók» című kifejező, finom és egyéni meglátású festményei.

• Salamon Béla jubilaris turnéja. Salamon Béla a kiváló komikus idei vidéki turnéjára jelentőséget ad az, hogy mint tizedik jubilaris turné, a vidéki közönség és a sportegyletek Salamon figyelemével kötik össze. A turne e hó 13-án kezdődik és első állomása: Pécs.

Büntető följelentésekkel, hitelrontási perekkel, a Színészszövetségből való kilépésekkel és kizárásokkal folytatódik a Kamaraszínházi színészsztrájk

(A Reggel tudóstírójától.) A mult hét végi kamaraszínházi színészsztrájk ügye

büntető följelentések, hitelrontási perek, a Színészszövetségből való kilépések és kizárások alakjában bonyolódik tovább.

A budapesti színházgatók között kézzel adnak egy listát, sőt a Színhákadémia legutóbbi vizsgálóülésán megjelent vidéki színházgatók kezéhez is eljuttatták ezt az ívet, amely tulajdonképpen

a kamaraszínházi sztrájkoló »forradalmá-

rok» fekete listája.

Az íven a színészek neve egy, két, illetve három kereszttel van megjelölve: a három kereszttel megjelöltek a veszélyes »lázadók», a kötkeresztesek egy fokkal eszűndesebbek, az egy kereszttel jel-zetteket pedig — a lista szerzője szerint — nem ajánlatos ugyan, bár nem is túl veszélyes leszerző-délni. A Színészszövetség természetesen a legerő-lyesebben tiltakozik a színészek »hírnévét veszélyeztető szokatlan eljárás ellen és már ma, hétfőn,

hitelrontásért megteszi a büntető följelen-

KÖZGAZDASÁG

Akarni nem elég – cselekedni kell!

Írta: KISS DEZSŐ

(A Reggel tudóstírójától.) Az a beszéd, amelyet a magyar miniszterelnök vasárnap délelben a Gyárparosok Országos Szövetségének közgyűlésén elmondott, tartalmánál és hangjánál fogva is sokkal jelentősebb és szélesebb körben ver visszhangot, mint a legutóbbi időben elhangzott kormánynyilatkozatok bármelyike. A miniszterelnök bejelentései és megállapításai, kívánásai és célkitűzései között nincs egyetlenegy sem, amelyet ne írhatna alá bárki, aki ennek az országnak életbevágó politikai és gazdasági problémáival tárgyilagosan, nyugodtan és minden pártállástól függetlenül foglalkozik. A kompromisszumok, átadások és kiegyeztetések szelleme, az a szellem, amely minden okos politikának és a klasszikus angol és magyar politikának is legfőbb alapelve volt, az ellentétek kiélesítése helyett azok ellopítása, a brutális állami beavatkozás feltételek elutasítása, a zűrzavaros és kiforratlan elméletek elhárítása s a gyakorlati megoldások következetes keresése — mindez burkolt vagy nyílt formában megtalálható ebben a beszédben, amelyvel a magyar kormány feje leszögezte magát az út mellett, amely egyedül vezethet a veszedelmes kísérletezések és a politikai szerencsésjáték elkerüléséhez. Csak nyugodt ember követelhet másoktól nyugalmat.

a miniszterelnök nyugodt beszéde valóban megnyugtatta nemcsak a magyar gyárparosokat, hanem az egész magyar közvéleményt.

de a magyar határokon túl ennek az országnak azokat a barátait is, akik a legutóbbi hetek külföldi eseményei után aggódnak tekintetük Budapest felé. Mindez azonban nem tarthat vissza bennünket attól, hogy a jelentős beszédhez bizonyos kritikai kommentárokat fűzzünk.

Az az ipari s általában gazdasági politika, amelynek körvonalait a miniszterelnök úr mai beszédében felvázolta, mindenképpen helyes. Helyes tartalmilag s helyes formailag is. Sajnos azonban, azok a kormányok, — hogy egyelőre csak a német példára hivatkozzunk, — amelyek a Hitler-kormány előtt állottak a német birodalom élén, lényegében helyes s kifogástalan gazdaságpolitikai vonalon haladtak, csak a lendület, a gyors elhatározás készsége, a fiatalos bátorság hiányzott, hogy céljaik megvalósítását bátran és halogatás nélkül megvalósíthassák.

A bizonytalanság, a habozás volt egyik legfőbb oka annak, hogy a tömegek elégedetlensége és a tömeghanganlatra támaszkodó politikai intrikák elsőprék Brüning, Papan és Schleicher kormányát.

Viszont a kérdés másik, pozitív oldalát tekintve, az a politikai stabilitás, amely ma a többi három európai nagyjában, Olaszországban, Franciaországban és Angliában uralkodik, nem kis részben annak az okos előrelátásnak s finom simálkodságnak köszönhető, amellyel ezeknek a nagyhatalmaknak a kormányai politikájukat a közvélemény, a tömegek kívánásaival összhangba hozni igyekeztek. MacDonal, Mussolini és Daladier különböző módszerekkel, de azonos for-

mák között igyekeztek levelezni a válságból fakadó belső feszültséget.

Dőre dolog volna tagadni, hogy ez a feszültség nálunk is megvan.

Tompítva ugyan, de érezhetően jelentkezik s vak, aki nem látja, hogy a legkisebb ellanygulás, megingás, elgyöngülés nyomában felszabadítandó a tömegek tompa elégtelensége.

Ilyen feszült és nyugtalanságtól telített helyzetben nem elég az akarat — ilyenkor cselekedni kell.

Mit értünk ezalatt? Értjük alatta azt, hogy mindazokat a reformokat, politikai, de elsősorban gazdasági reformokat, amelyek nyugodt légkörben hosszabb időtartamra lehet elosztani, ma meggyorsítva, lerövidítve kell, ha nem is végrehajtani, de előkészíteni és megkezdeni. Rövidre szabott cikk keretében mindezeket a reformokat fel sorolni lehetetlen, de nem is szükséges. A költségvetési vita éles megvilágításban állította az ország közvéleménye elé azt a három gazdasági problémát, amelyek gyors megoldását sürgeti az ország lakosságának túlnyomó többsége.

Ez a három probléma: a mezőgazdasági cikkek árszínvonalának emelése s végül is mindenképp a ország agrárproletariátusának megváltása, magyarul: a telepítési reform.

A három probléma közül az első, s részben a második is a világválsággal áll szoros, de nem elválaszthatatlan összefüggésben, s nem adjuk fel a reményt, hogy a londoni konferencia a ma még éles ellentétek dacára megnyugtató és gyakorlati eredményeket s számunkra használható útmutatást és eszközöket fog adni. De

későbbre, mint az év őszére a két kérdés megoldása nem halasztható

s bár helyes a miniszterelnök úr álláspontja, hogy nem szabad egy nemzetközi tanácskozássra szeptikus lélekkel elindulni, mégis elengedhetetlen követelmény, hogy a kormány a kudarcra is felkészüljön s akár hoz eredményt a londoni konferencia, akár nem, az év őszén kész megoldási tervvel álljon az országgyűlés elé. E tervnek nem lehetnek egyoldalúak, nem lehet az áremelés és az adósságrendezés egész tervét a városi lakosságra és a fogyasztókra hárítani, hanem a probléma megoldásának egyúttal a szövetségi és általában a termelési reformmal kell kapcsolatban állni. Ami a harmadik legfontosabb és legfájdalmasabb problémát, a magyar falusi proletariátust illeti, fűléseges ennek egész jelentőségét újból cselelni. Ezt a problémát a miniszterelnök s kormányának minden tagja igen jól ismeri.

A telepítési kérdés megoldásán áll vagy bukik a fiatal s bátor kormányzati politika.

Amely egyre határozottabban bontakozik ki a kormány elnökének beszédeiből. De halogatni ezt a megoldást nem lehet! Minden nappal közelebb érünk a téhez, a harmadik téhez, amelyre iróztató nyomor borított drágékat. Reméljük, hogy a miniszterelnök nemcsak akarni tud, de cselekedni is fog!

„A kormánypolitika tengélyévé a mezőgazdasági cikkek árának emelését kell tenni!”

— mondotta Chorin Ferenc a GyOSz vasárnapi közgyűlésén

(A Reggel tudóstírójától.) A Magyar Gyárparosok Országos Szövetsége vasárnap tartotta közgyűlését, amelynek nagy gazdasági és politikai jelentőséget adott Gömbös miniszterelnöknek A Reggel más helyén közölt beszéde. Az Akadémia palotája előtt felvonult hatalmas autópark mutatta, hogy a magyar gyárparar minden vezetője megjelent, hogy meghallgassa a miniszterelnököt, akit Chorin Ferenc és Bíró Pál kísérték a terembe, Chorin Ferenc elnök azzal kezdte megnyitóbeszédét, hogy

az országnak és a gazdasági életnek min-

den tényezője nagy nyugalommal látja Gömbös kezében letéve az ügyek intézését

és ebből a bizalomból meríti forrását a lelkek mályn szunyadó, de lassanként már-már felvilámló optimistább felfogás.

— Meggyőződésém, — folytatta — hogy a világ gazdasági életében mindenütt meg vannak már a javulás előfeltételei, de nehéz ködként áll meg a világpolitikai helyzet bizonytalansága mindenkinek lelkét és ezzel nagy gátja a javulásra irányuló hajlandóságnak. A

MacDonald és Mussolini-féle megbeszélés új időt adott annak a mélyseges hitünknek, hogy

a revízió problémája — és pedig elsősorban a magyar revízió — a világpolitikának azon kérdésével köze tartozik, melyeknek megoldása a világ nyugalmi helyzetének egyik előfeltétele.

— Helyeseltük, hogy a kormány pénzügyi politikájára megmarad az a vonalon, amelynek legsarkalatosabb pontja az infláció elkerülése. Mindent meg kell tenni az agrártermelés kivételének biztosítására, de a külkereskedelmi szerződések valóban komoly előnyöket kell, hogy jelentenek és ne követeljenek az ipartól elviselhetetlen áldozatokat. Ipar nélkül még sokkal rosszabb helyzetben volnánk, mint amilyenben vagyunk. Emelünk kell az ország belső fogyasztóképességét és ezzel lehetővé tenni azt, hogy agrártermelésünknek jobb áron való belső elhelyezkedése növekedjék. Kétségtelen, hogy az árak diszparitása,

az ú. n. agrárrollé nyugtalanítja a közvéleményt.

Mégis meg kell mondani, hogy a mezőgazdasági vagyoni értékben történt leromlás kisebb, mint az ingó vagyoni értékben történt leromlás és ha párhuzamba állítjuk a magyar és külföldi részvényindexet, azt kell megállapítanunk, hogy a magyar részvényindex rosszabban fejlődött, mint a külföldi. A gazdasági élet legbiztosabb hőmérője tehát nem igazolja a magyar iparnak állítólagos nagy konjunktúráját, — ellenkezőleg, azt látjuk, hogy

az iparvállalatok egész sora veszteséges mérleget tüntet fel.

Azt hiszem, hogy az árkerést nem az áreszkökenési oldalon kell megfogni, hanem az áremelkedési oldalon és a kormánypolitika tengélyévé a mezőgazdasági cikkek árának emelését kell tenni. 1924-ben a vámtarifa tárgyalása alkalmával ellenzéki oldalon elhangzott egy igen érdekes beszéd, amelyből idézek néhány passzust. „Ez az első javaslat a törvényhozás előtt, melyből önálló iniciatíva bontakozik ki. A javaslatot üdvözlöm, mert azt akarom, hogy alkossunk és a magyar önértékel gazdasági téren is találkozzunk. A magyar kereskedelemnek, iparosoknak, mezőgazdaságnak összefogó, együttes gazdasági rendszert kell alkotniok, mely az én felfogásom szerint a terjeszkedés jegyében bontakozhat ki. Tiltakozom az ellen, hogy Magyarországot egyszerűen mezőgazdasági állammá degradálják.”

Az a képviselő, aki az ellenzéki padsorokból ezt a beszédet mondotta, ma Magyarországi miniszterelnök.

Mi ilyen felszólalásokat el nem könyveztezt magyar gyárparar nem felejtették el el és büszkek vagyunk arra, hogy ma, miniszterelnöksége idején ugyanazeket az igazságokat hirdeti.

Ezután a miniszterelnök beszéde következett, majd Chorin elnök a közgyűlést 5 percre felfüggesztette. A közgyűlés újból való megnyitása után dr. Fenyő Miksa igazgató ismertette a szövetség elmúlt évi működését, Magyar Pál pedig köszönetet mondott a szövetség vezetőinek és Fenyő Miksának. Chorin Ferenc megemlékezett arról, hogy Koffler Károly, a GyOSz titkára, most töltötte be működésének 25 éves évfordulóját, akit ebből az alkalomból a közgyűlés melegen ünnepelt. Dr. Freund István terjesztette elő ezután alapszabálymódosító indítványát, amelyet a közgyűlés elfogadott. Chorin elnök indítványára a közgyűlés három tiszteletbeli elnöki választott: Bíró Pál, Hegedűs Lórántot és Vidá Jenőt. Az új tiszteletbeli elnökök nevében Hegedűs Lóránt mondott a közgyűlésnek köszönetet. Ezután Urmann István javaslatára a szövetség alelnökei választotta a közgyűlés egyhangúlag Fellner Pált, Hirsch Albertet és Láng Gusztávot. Az újonnan megválasztott alelnökök nevében Hirsch Albert mondott köszönetet, majd Szurday Róbert javaslatára az igazgatóság új tagjává választották Agoston Manót, Balonyi Agostont, Fleissig Sándort, Halász Bélát, Rauch Árpádot, Schmidt Richardot, Waldmann Bélát, Wagner Antal és Zsitinszky Gábot. Végül Rényi Oszkár javaslatára a közgyűlés választmányi tagokká Bárdos-Féltoronyi Oszkárt, Bornemissza Gézát, Eisner Ferencet, Hailmann Miksát, dr. Hiller Józsefet, Szirmai Oszkárt és dr. Weltstein Miklóst választotta meg.

× Két-három minisztertanács lesz még a bolettaüggyben. Az új természetű rendelet alapelveiről hónapok óta folynak már a tanácskozások, a mezőgazdasági érdekekben rendkívül fontos és sürögő rendelet kibocsátására azonban május vége előtt, sajnos, aligha kerül sor. A legutóbbi minisztertanács már foglalkozott ezzel az ügygel, de még két-három minisztertanácsot fog-nak tartani és csak azután történik meg a végleges döntés, amelynek elhúzódnása nagy hátrányt jelent nemcsak a mezőgazdaságra, hanem a gabonakereskedelemre nézve is.

× „Hungária” Műtrágya, Kénsvav és Vegyi Ipar Rt. e hó 15-án tartja rendez évi közgyűlését. A múltévi mérleget, melyet az igazgatóság a közgyűlés elé terjeszt, a kedvezőtlen gazdasági viszonyok folytán 66.733.85 P veszteséggel zárul.

VASÁRNAPI SPORT

Újpest a bajnok, a Ferencváros a harmadik helyre csúszott le a bajnoki tabellán

Újpest 1:0-ra győzött a zöldfehérek ellen — A Hungária 3:0-ra verte a Budai „11”-et és így a bajnokság második helyére került — A Nemzeti gólnélküli eldöntést harcolt ki a táradt Bocskaitól — A Szedeg FC és a Kispest minimális gólkülönbséggel vert rá a Soroksárra, illetve az Attilára, a III. kerület pedig 5:2 arányban a sereghajtó Somogyra

(A Reggel tudósítójától.) Eldönt az 1932—1933. évi profibajnokság is, mégpedig nem a tavaszi fordulón állandóan vezető, tehát favorit Ferencváros, hanem az Újpest javára, amely izgalmas, a futballjáték sok szépségét feltáró küzdelemben 1:0-ra vert rá a zöld-fehérekre, akik hiába ostromoltak majdnem szüntelenül a második félidőben, az újpestieknek az első 45 percben szerzett előnyét behozni nem tudták. A Ferencváros tragikuma annál tesztőbben érinti a népszerű csapat híveit, hogy a bajnoki tabellán a harmadik helyre esett vissza, miután a Hungária 3:0-ra győzött a Budai „11” ellen és így nemcsak a bajnokságtól esett el, de elvesztette részvételi jogosultságát a Középeurópai Kupában. A nap többi

bajnoki meccsét a favorit csapatok nyerték meg, meglepetést csak a Nemzetinek Debreceben ki-harcolt döntetlensége kellett. A bajnokság állása, a két utolsó forduló előtt, a következő:

1. Újpest	20	15	3	2	76:29	33	(7)
2. Hungária	20	14	4	2	67:26	32	(8)
3. Ferencváros	20	14	3	3	73:20	31	(9)
4. III. ker. FC	18	10	3	5	42:30	23	(13)
5. Budai „11”	20	9	5	6	38:37	23	(17)
6. Bocskai	19	8	5	6	37:30	21	(17)
7. Kispest	20	5	7	8	38:52	17	(23)
8. Szedeg FC	19	6	4	9	29:44	16	(22)
9. Nemzeti	19	4	5	10	29:48	13	(25)
10. Attila	19	4	1	14	23:47	9	(29)
11. Soroksár	20	3	3	14	25:77	9	(31)
12. Somogy	20	2	3	15	23:60	7	(33)

Újpest—Ferencváros 1:0 (1:0)

Megyeri út 18.000 néző. **Bíró: Klauz.** Hasonlóan nagy jelentősége még nem volt derbinek, mint az Újpest—Ferencváros összeesapásának. Annak megfelelően a mérkőzés végig óriási iramú volt. A játék színvonalá helyenként igen magas fokot állott, mindvégig izgalmas és érdekes volt a két csapat küzdelme. Az Újpest az első félidőben jobb volt ellenfelénél, a második félidőben azonban harminc percen keresztül szakadatlanul támadt a zöld-fehér csapat, de a győztes csatársor nem boldogult az újpesti vasvédelemmel.

A győztes csapatban a védelem, de különösen Sternberg nyújtott pompás teljesítményt. Minden közelébe nem tárazott, gyors és fölényes volt, sőt egy alkalommal biztos góltól mentette meg csapatát. A fedezet sorból senkit sem lehet kiemelni, mindenki nagyszerűen küzdött. Az új összeállítású csatársor bevált, csak P. Szabónak nem ment a játék a szokatlan jobbszélső poszton.

A Ferencvárosban a védelem kitűnően dolgozott. Kutasi a gólt nem védhette. A fedezet sorból László emelkedett ki. Sárosi sérülése óta nem tudja visszanyerni igazi formáját. A csatársornak ezúttal sem ment a játék, azonkívül még balszerencsésül is volt.

Jakube gőlja eldönti a mérkőzés sorsát

P. Szabó és Kohut választanak. Az Újpest kezd nap ellen, a labdát Toldi szerzi meg, Turaihoz ad, aki a mozdulatlan Horn mellett gólt lö, előzőleg azonban leszállás miatt fityült a bíró. Óriási iramban hullámnak a játék. Turai erős lövése a kapu mellé kerül. Pusztai fordulásból mellé gurít. Most nagyszerű újpesti csatárakció következik, végül Jakube lö, de Kutasi elvétéssel tisztáz. Szabadrugásból Jakube fejével Auer elé talál, de a gólszák lövése eleszűk a kapu előtt. A 11-ik percben Korányi kórnerre ment Pusztai elé, a sarokrugás Auer faultjának akad meg.

Déris gólhelyzetben tévesen állítja meg a fúttzó leszállás címén. Takács II. szokat forgóldók és így elront egy kitűnő helyzetet. Turai és lövése a léc fölé kerül, majd Kohut és Turai lövései kerülnek el a kaput. Déris bombalövése Lykáról kórnerre pattan. Nagyon változatos a játék. Takács lövését Horn bizonytalanul fogja. Futó hibájából Tancos elfut, beadása a szabadon hagyott Kohut elé száll, aki azonban sokáig vár a lövéssel, végül leszerelik. Azután szem-

melláthatólag lanyhul a hatalmas iram. Auer kapu fölé lö. A 30-ik percben Futó hazaadását Horn nem tudja védeni és így kórnerhez jut a Ferencváros. Ezt Szücs szabadítja fel, Déri egérutat nyer, löhető, de bead, így elvesz a nagyszerű gólszerzési alkalom. A mérkőzés egyik legnagyobb helyzetét volt! A 38-ik perc hozza meg a mérkőzést eldöntő gólt.

Jakubenél van a labda, Papp túl fölényesen akarja szerelni, a center azonban elhúz mellette és éles szögűl védhetetlenül lö az ellenkező sarokba (1:0).

Továbbra is az Újpest támad. Pusztai győngye lövését Kutasi elfogja. Azután kissé fölynyomul a Ferencváros, hosszas tologatás után Lyka a 16-os tájáról lö, de Horn biztosan mellre fogja az erős lövést.

Harmincperces Ferencváros ostrom sem hoz kiegyenlítést

A második félidő nagy zöld-fehér ostrommal kezdődik és az ostrom mintegy harminc percig tart. Toldi lövését Horn védi. Turai lapos bombáját Horn kiejti, de nénes a közelben csatár, aki kiaknázhathatna a jó helyzetet. Toldi pompásan ugratja ki Takács II-t, az összekötő lövéséből kórner lesz, a sarokrugást fölényesen hárítja el a pompás újpesti védelem. Takács II. külső hálót lö. P. Szabó lefutása szakítja meg a nagy Ferencváros fölényt, de gyatra lövése mellé megy. Toldi kiugrik a védők között és védhetetlennek látszó lövése a kapu mellett süvít el. Kohut beadását Takács II. a levegőben úszva fejeli mellé. A 20-ik percben eredménytelen Ferencváros, kórner után Takács II. lö magasan a kapu fölé. A következő Ferencváros kórnerből Turai fejese száll hajszálnyira fölé. Lanyha Újpest támadás után, ismét gólt löhető a bajnokcsapat, de Kohut beadását Takács II. 3 lépésről a felhőkbe lövi. Lyka szabadrugására Horn kifut, a labda azonban elkerüli a kapust és Kohut elé esik, aki az üres kapura lövést irányít de a gólvonalon álló Sternberg kifelé a labdát. Nagy balszerencséje van a Fradi-nak! Kissé fölynyomul az Újpest. Szücs távoli lövése a kapu mellé kerül. P. Szabó ront el egy pompás helyzetet, azután még egy utolsó Ferencváros támadás, melyből Takács II. nagy helyzetben Horn kezébe lö és vége az izgalmas mérkőzésnek.

Hungária—Budai „11” 3:0 (1:0)

(Hungária út. — 1500 néző. — **Bíró: Majorszky.**) A Hungária abban a tudatban, hogy szerencsés körülmények esetén a bajnokságot is megnyerheti, vagy a második helyre juthat be, nagyon komolyan vette a játékot és beigazolva azokat a bizelgő kritikákat, amiket a mult heti prágai meccse után kapott, szép, helyenként magas nivójú küzdelemben, gólarányban ki nem fejezett fölényvel vert rá a bajnoki tabellán lévő szomszédjára, a Budai „11”-re. Sőt a gólarány jóval imponálóbban is ítélt volna ki, ha Tieska, mint régi 33-as, végig nem amerikkáza a meccset, ha a

két összekötő csatárnak szerencsésébe napja van és végül,

ha a bíró „rejtélyes” ítéleteivel nemcsak a közönséget, hanem a játékosokat is alaposan próbára nem teszi.

Astani a bíró ezen a meccsen művelt, az még a mostani botrányos játékvezetés-sorozatban is külön fejezetet érdemel és annál sajnálatosabb, hogy egyik legjobbnévű futballbírónk követte el, aki bosszabb ideje pihent és nyilván egészen elfeledte a játékosok szabályait.

A Hungária és egyben a mezőny kimagaslóan legjobb embere Barátky volt.

de kitűnően játszott a másik szélső half Sebes is, míg Weber látszólag még nem heverte ki a prágai ütököt fáradalmait. A védelem (Szabó helyén Újvári) szinte hibátlanul látta el a feladatát, míg a csatársorban csak Gergely elgáttott ki, de dicserni lehet Dudás is nagy agilitásáért.

A Budai „11”-ben a csatársor teljesen csődtől mondott. A legjobb csatársor a halves volt, de a védelem is sok igyekezettel dolgozott és rojbol, amiért annál nagyobb elismerés jár ki, mert egyre nagyobb és nyomasztóbb munkapénz szakadt a nyakára.

Az első percekben változatos a játék, majd a Hungária veszi át a támadások irányítását. Tieska bombája a kapufán köt ki. Dudás a védelem után a kapust is kieszelezi, de az üresen maradt kapu előtt is hibáz, végül a 14-ik percben

Gergely a sarokba menthetetlen gólt játszó (1:0).

A gól után előbb Polgár, majd Czumpft csúnya gánosa kelt nagy felháborodást, úgyhogy Kocsisnak néhány percig pihennie kell, amíg újra talpraállhat. A 20-ik percben

Dudás remek akcióból szép gólt lö, amit azonban a bíró lesbenállás (?) miatt nem ítél meg.

már pedig ofsajdról annál kevésbé lehetett szó, mert Dudás a gól előtt a bucaiak egész védelmét végigselezte. A két-fehérek tovább rohozhatnak, de a Budai „11” sikeresen veri vissza a nem elég rendszeresen felépített támadásokat.

Szünet után folytatódik a Hungária offenzívája. Gergely kapusból a kapu mellé helyez. A 10-ik percben

Czumpft a vetődő Újvárit szabályosan megtámadja, de a bíró indokolatlanul kiállítja.

A 17-ik percben Dudás szólózik, Fábian kapu-véd elé rohan, de közben

Kárpáti II. fogja el a labdát, hazajátszik, úgyhogy a labda az üresen maradt kapuba siklik. Öngól! (2:0)

Cseh II. érvénytelen gólja után a Hungária fínissel. A 34-ik percben

Webert is leküldi a pályáról a bíró. Az indok: feleselés.

A két-fehérek 10 emberrel is fölényben maradnak, mégis váratlanul jutnak harmadik góljukhoz.

Barátky 25 méteres szabadrugásából, amely csak Fábian elmozdításából jutott a kapuba.

III. kerület—Somogy 5:2 (2:1)

(Megyeri út. — 10.000 néző. — **Bíró: Salgó.**) A kaposváriak csatársora Tunyoghy és Dormos kiválása után annyira meggyőngült, hogy már a startnál elvesztette a mérkőzést. Annál meglepőbb, hogy mégis tudott két gólt rúgni, a mi nem is annyira a Somogy gólképességét dicséri, mint inkább azt, hogy a letérőfélben lévő III. kerületieknek már a védelemmel is baj van és így aligha védheti meg a negyedik helyét az energikusan feltört Bocskaitól szemben.

A III. kerületi támadással indult a mérkőzés és már a 4. percben esett az első gól. Dömötör lefutott a balszélen s három lépésről lötte a III. kerület vezetőgólját. Azután a Somogy lendült támadásba, erősen küzdött a kiegyenlítésért, ami sikerült is. A 17. percben Csizy 15 méterről gólt rúgott. A 25. percben Blaskó fvelt labdjára az egyik védőjátékos lábán irányt változtatva beszállt a hálóba (2:1).

A második félidő 14. percben Blaskó a balról kapott labdát leadította és kényelmesen belötte (3:1). Öt perc múlva egy véletlen kezeltető a III. kerület ellen 11-es ítélet a bíró, amelyből Miklósi megszerzte a Somogy második gólját (3:2). A III. kerület egymásután két sarokrugást ért el, de a nagy helyzetekből nem tudott gólt szerzeni. A 29. percben Horváth a balszélen lefutott és centerét Blaskó pontosan befejelte (4:2). A 35. percben Kármán pontosan Horváth elé ejtette a labdát, Horváth pedig 15 méterről éles lövéssel beállította a végeredményt (5:2).

Bocskai—Nemzeti 0:0

(Debrece. — 2500 néző. — **Bíró: Klein.**) A román túráról hazakereszt Bocskai faraut csapat benyomását keltette. Csatársora a mezőnyben szépen dolgozott, a kapu előtt azonban tehetetlen volt, úgyhogy a Nemzeti nagy lelkesedéssel játszó csapata, kis szerencséjével győzhetett volna.

A Bocskai szünet előtt szel ellen játszott és eleinte fölényben volt. Az iram mindvégig lanyha volt és a félidő a két csapat csatársorának puha játéka folytán gólnélküli végződött.

Szünet után a Bocskai erősen támad, de csak néhány sarokrugást ért el. A 19. percben Bihány a hálóba fejelte a labdát, de a bíró a közben elkövetett szabálytalanság miatt a gólt nem ítélte meg.

— **Endresz György emlékvorseny.** Május 21-én kezdődik az idei motorverseny és kerekpártezőző az Endresz György emlékvorseny. A hazai gárda legjobbjai úgy az amatőr, mint a professzionisták táborból teljes számban felvonulnak. Külföldi vendége a versenynek a híres drezdai vezető Nedo; legerősebb ellenfele a tavaly feltűnt Nagy Béla lesz.

